

Ruben Willaert
restauratie & archeologie
decoratie

GEEFT HET VERLEDEN EEN TOEKOMST

Paalstraat 16 (Oudenaarde, Oost-Vlaanderen)

Projectcode: 2020J138
December 2020 - Maart 2021

ARCHEOLOGIENOTA
BUREAUONDERZOEK (FASE 0)
DEEL 1: RESULTATEN VAN HET BUREAUONDERZOEK

Colofon

Ruben Willaert bvba
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels-Brugge

Auteur: Aaron Willaert

Het eventuele nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan: /
De naam en het erkenningsnummer van de erkende archeoloog:
Ruben Willaert, OE/ERK/Archeoloog/2015/00069

© Ruben Willaert NV, Sint-Michiels-Brugge, 2021

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert NV.

Ruben Willaert NV aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

1	Resultaten van het bureauonderzoek	7
1.1	Administratieve gegevens	7
1.2	Onderzoeksoopdracht.....	9
1.2.1	Doelstelling.....	9
1.2.2	Onderzoeksvragen	9
1.2.3	Juridische context	9
1.2.4	Randvoorwaarden	9
1.2.5	Archeologische voorkennis van het terrein	10
1.3	Werkwijze en strategie	11
1.3.1	Methode	11
1.3.2	Fysisch geografische situatie	11
1.3.3	Historische context en bekende archeologie.....	11
1.3.4	Archeologische indicatoren	11
1.3.5	Verstoringshistoriek.....	12
1.3.6	Introductie tot het projectgebied.....	13
1.3.6.1	Ruimtelijke situering.....	13
1.3.6.2	Geplande werken.....	14
1.4	Assessmentrapport.....	17
1.4.1	Fysisch geografische en geologische situatie	17
1.4.1.1	Landschappelijke situering	17
1.4.1.2	Tertiaire lithostratigrafie	21
1.4.1.3	Quartaire lithostratigrafie	22
1.4.1.4	Bodemvormingsprocessen	23
1.4.2	Historische en archeologische voorkennis.....	24
1.4.2.1	Overzicht van de gekende archeologische waarden	24
1.4.2.2	Historische context en bekende archeologische vindplaatsen	31
1.4.2.3	Archeologische indicatoren en cartografische bronnen	32
1.4.2.4	Huidige gebruik en verstoringen.....	37
1.5	Synthese	40
2	Bibliografie.....	42

FIGURENLIJST

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt).....	8
Figuur 2: Projectgebied weergegeven op de topografische kaart van België (Bron: Geopunt). 8	
Figuur 3: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2019 (Bron: Geopunt).....	13
Figuur 4: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2019 (Bron: Geopunt).....	14
Figuur 5: Geplande werken weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2019 (Bron: Geopunt).....	16
Figuur 6: Projectgebied weergegeven op de Traditionele Landschappenkaart (Bron: Geopunt).	18
Figuur 7: Projectgebied weergegeven op het DHMV met aanduiding van de waterlopen (Bron: Geopunt).	19
Figuur 8: Projectgebied weergegeven op het DHMV met aanduiding van de waterlopen (Bron: Geopunt).	19
Figuur 9: Projectgebied weergegeven op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (Bron: Geopunt).	20
Figuur 10: Hoogteverloop, NW-ZO (Bron: Geopunt).....	20
Figuur 11: Projectgebied weergegeven op de Tertiair Geologische Kaart (Bron: Geopunt). ..	21
Figuur 12: Projectgebied weergegeven op de Quartair Geologische Kaart (Bron: Geopunt). ..	22
Figuur 13: Projectgebied weergegeven op de Bodemkaart (Bron: Geopunt).....	23
Figuur 14: Projectgebied weergegeven op het DHMV met aanduiding van de CAI-polygonen (Bron: Geopunt).....	24
Figuur 15: Projectgebied weergegeven op de Deventerkaart, ca. 1560 (Bron: NGI Cartesius).	33
Figuur 16: Projectgebied weergegeven op de Ferrariskaart, 1771-1777 (Bron: Geopunt).....	33
Figuur 17: Projectgebied weergegeven op de Ferrariskaart, 1771-1777 (Bron: Geopunt).....	34
Figuur 18: Projectgebied weergegeven op de Atlas der Buurtwegen, ca. 1840 (Bron: Geopunt).	34
Figuur 19: Projectgebied weergegeven op de Vandermaelenkaart, 1846-1854 (Bron: Geopunt).	35
Figuur 20: Projectgebied weergegeven op de Poppkaart, 1842-1879 (Bron: Geopunt).....	35
Figuur 21: Projectgebied weergegeven op de topografische kaart van 1877 (Bron: NGI Cartesius).	36

Figuur 22: Projectgebied weergegeven op de topografische kaart van 1910 (Bron: NGI Cartesius).....	36
Figuur 23: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, kleinschalig, zomeropnamen, 1971 (Bron: Geopunt).....	37
Figuur 24: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, kleinschalig, zomeropnamen, 1979-1990 (Bron: Geopunt).....	38
Figuur 25: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2000-2003 (Bron: Geopunt).....	38
Figuur 26: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2008-2011 (Bron: Geopunt).....	39
Figuur 27: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2019 (Bron: Geopunt).....	39

TABELLENLIJST

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.....	7
---	---

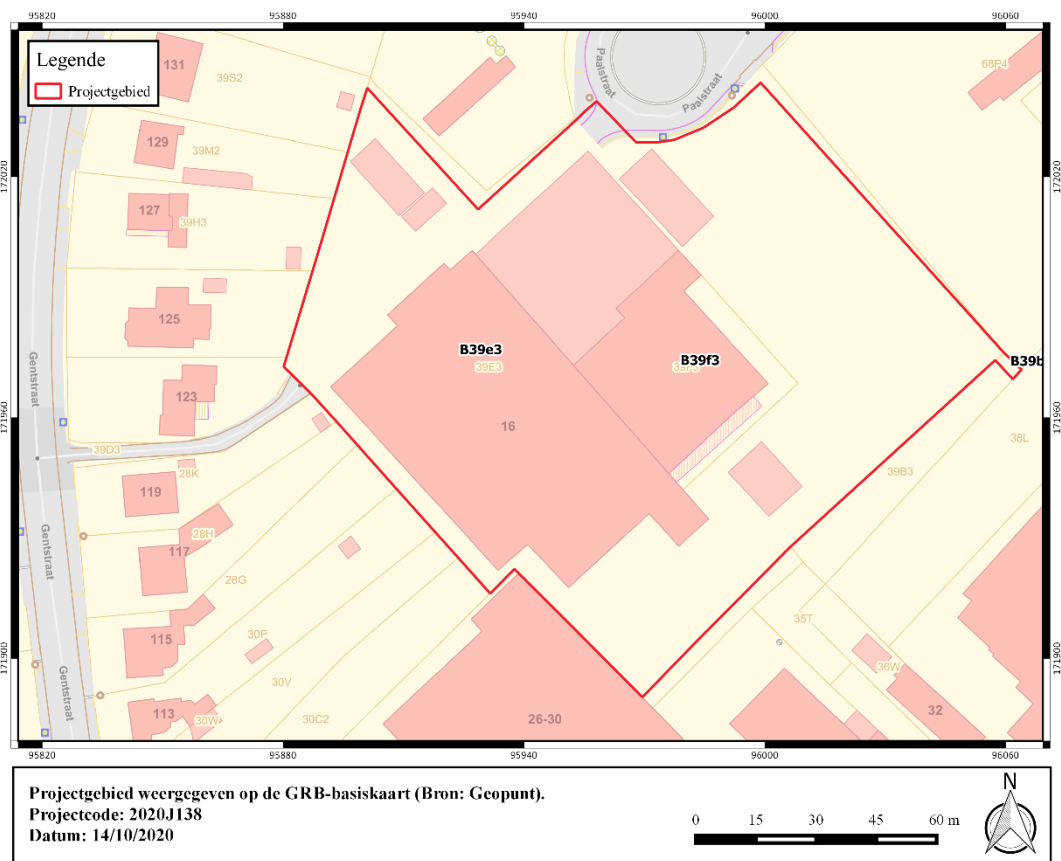
1 Resultaten van het bureauonderzoek

1.1 Administratieve gegevens

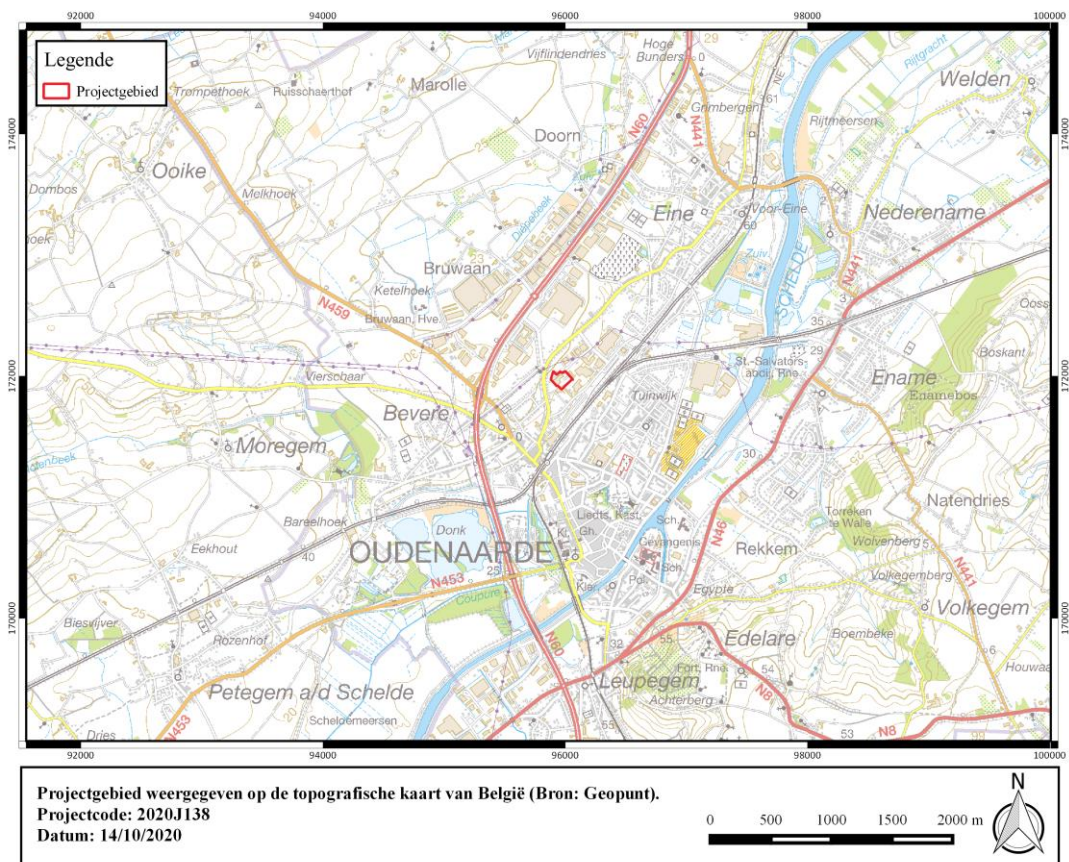
Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.

a) De locatie van het vooronderzoek met vermelding van:	Provincie	Oost-Vlaanderen
	Gemeente	Oudenaarde
	Deelgemeente	Bevere
	Postcode	9700
	Adres	Paalstraat 16 9700 Bevere
	Toponiem	Paalstraat 16
	Bounding box (Lambertcoördinaten)	X _{min} = 95814 Y _{min} = 171879 X _{max} = 96069 Y _{max} = 172056
b) Het kadasterperceel met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelsnummer of -nummers en kaartje	Oudenaarde, Afdeling 8, Sectie B, nr's: 39 ^e 3, 39f3, 39b3 Figuur 1	
c) Een topografische kaart van het onderzochte gebied waarvan de schaal afgestemd is op de grootte van het projectgebied	Figuur 2	
d) Alle betrokken actoren en specialisten	Wouter Van Goidsenhoven (erkend archeoloog) Clara Thys (archeoloog) Elke Ghyselbrecht (aardkundige) Aaron Willaert (historicus)	
e) Personen buiten het project die geraadpleegd of betrokken werden voor algemene wetenschappelijke advisering	/	

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt).

Figuur 2: Projectgebied weergegeven op de topografische kaart van België (Bron: Geopunt).

1.2 Onderzoeksopdracht

1.2.1 Doelstelling

Het archeologisch vooronderzoek betracht altijd eerst door raadpleging van gekende en ontsloten informatiebronnen tijdens een bureauonderzoek eventueel aanwezig archeologisch erfgoed binnen het onderzoeksgebied te inventariseren, waarderen en veiligstellen.

1.2.2 Onderzoeksvragen

Voor het bureauonderzoek zijn volgende onderzoeksvragen te formuleren:

- Hoe is de aardkundige opbouw van het onderzoeksgebied?
- Welke processen van bodemvorming zijn bekend?
- Welke geomorfologische processen zijn te bekend?
- Welke aardkundige eenheden zijn archeologisch relevant en wat is hun diepteligging?
- Zijn er archeologische resten bekend binnen de grenzen van het plangebied?
- Welke is de aard en ouderdom van bekende archeologische resten?
- Welke is de conserveringsgraad en gaafheid van bekende archeologische resten?
- Wat is de invloed van de toekomstige inrichting op eventueel aanwezige archeologische resten?

1.2.3 Juridische context

Het onderzoeksterrein situeert zich volgens het gewestplan in een zone bestemd als industriegebied. Het onderzoeksterrein situeert zich noch binnen een vastgestelde archeologische zone, noch binnen een archeologische site, noch binnen een zone waar geen archeologie te verwachten valt. Deze archeologienota wordt opgemaakt naar aanleiding van een geplande stedenbouwkundige vergunningsaanvraag waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem 5000 m² of meer beslaat;

De oppervlakte van het plangebied in kwestie bedraagt **1,05 ha**; vandaar is men verplicht een bekrachtigde archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag.

1.2.4 Randvoorwaarden

Voor het bureauonderzoek worden enkel toegankelijke en beschikbare bronnen gebruikt.

Een archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem is momenteel onmogelijk voorafgaand aan het aanvragen van de stedenbouwkundige vergunning. Het plangebied is op heden nog deels bebouwd. Deze bebouwing dient eerst gesloopt te worden conform de sloopvoorwaarden opgenomen in het Programma van Maatregelen.

Daarom wordt geadviseerd voor de uitzonderingsprocedure waarbij een nota wordt aangeleverd op basis van een bureauonderzoek. In dit bureauonderzoek wordt nagegaan of er op het projectgebied een uitgesteld vooronderzoek met ingreep in de bodem noodzakelijk is en of (gedeeltelijke) vrijgave mogelijk is.

1.2.5 Archeologische voorkennis van het terrein

Binnen de grenzen van projectgebied Oudenaarde Paalstraat 16 werd in het verleden geen archeologisch onderzoek uitgevoerd.

In de omgeving zijn wel enkele archeologische vindplaatsen gekend (cfr. infra).

1.3 Werkwijze en strategie

1.3.1 Methode

In de praktijk resulteert het bureauonderzoek in een inschatting van het archeologisch potentieel van een onderzoeksgebied. Het archeologisch potentieel drukt een verwachting uit ten aanzien van voorkomen, aard, gaafheid en conservering van de archeologische resten in de ondergrond van de planlocatie. Het archeologisch potentieel is gebaseerd op vier variabelen: fysisch-geografische situatie, bekende archeologische vindplaatsen, archeologische indicatoren en verstoringshistoriek.

Pas na de vaststelling van het archeologisch potentieel kunnen onderbouwde inschattingen worden gemaakt over de planeffecten op eventueel archeologisch erfgoed.

1.3.2 Fysisch geografische situatie

Geologische, geomorfologische en bodemkundige data informeren over de genese van het landschap in het plangebied, de bodemopbouw en de ligging en de stratigrafische positie van sedimenten waarin archeologische fenomenen kunnen voorkomen. Een aantal (prehistorische) vindplaatstypen kunnen bovendien uitgesproken gekoppeld worden aan specifiek aanwijsbare landschapsvormen.

De aardkundige data laten ook toe om een verwachting te formuleren ten aanzien van de verschijningsvorm, d.i. de conserveringsgraad en gaafheid van het archeologische erfgoed.

Volgende informatiebronnen werden geconsulteerd t.b.v. een eerste aardkundige analyse:

- Tertiair en Quartair geologische kaart van Vlaanderen
- Toelichting bij de Quartair geologische kaart van Vlaanderen
- Bodemkaart van Vlaanderen
- Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen
- Hydrografische kaart van Vlaanderen
- Bodemerosie kaart

1.3.3 Historische context en bekende archeologie

Beschikbare historische en toponymische kennis over woonplaatsen (buurtschap, gehucht, dorp, stad) in en nabij het onderzoeksgebied kan een zinvol kader bieden om de betekenis van bekende archeologische vindplaatsen te evalueren.

Om een overzicht te krijgen van de bekende archeologische vindplaatsen binnen het onderzoeksgebied werd de Centrale Archeologische Inventaris van Agentschap Onroerend Erfgoed¹ geraadpleegd en is lokaal geïnformeerd naar recent onderzoek.

1.3.4 Archeologische indicatoren

Archeologische indicatoren omvatten diverse datacategorieën zoals resultaten van non-intrusieve archeologische prospectietechnieken (bijvoorbeeld vondstmeldingen van metaaldetectie), toevallige vondsten bij niet-archeologische graafwerken, maar vooral ook historisch-cartografische, iconografische data en fotocollecties. Ze vormen fysiek aanwijsbare

¹ <https://cai.onroerenderfgoed.be/>

fenomenen die een aanwijzing kunnen zijn voor de aanwezigheid, ter plaatse of in de nabijheid, van archeologische sites.

Archeologische indicatoren zijn gezocht in de Centrale Archeologische Inventaris van het Agentschap Onroerend Erfgoed en in ontsloten cartografische bronnen.

1.3.5 Verstoringshistoriek

De verstoringsgraad van het onderzoeksgebied bepaalt in belangrijke mate de te verwachten gaafheid en bewaringsgraad van eventueel aanwezig archeologische bodemarchief. Om een correcte inschatting van de verstoring van de bodem te kunnen maken kunnen allerhande bronnen van pas komen. Zo kan mondelinge informatie van vroegere gebruikers of bewoners, beschikbare plannen van (verdwenen) constructies, verslagen van bodemonderzoeken en saneringen of informatie over delfstoffenwinning relevante informatie bieden.

Aanvullende informatie over recent historisch landgebruik is afkomstig van geraadpleegde luchtopnames vanaf 1971.²

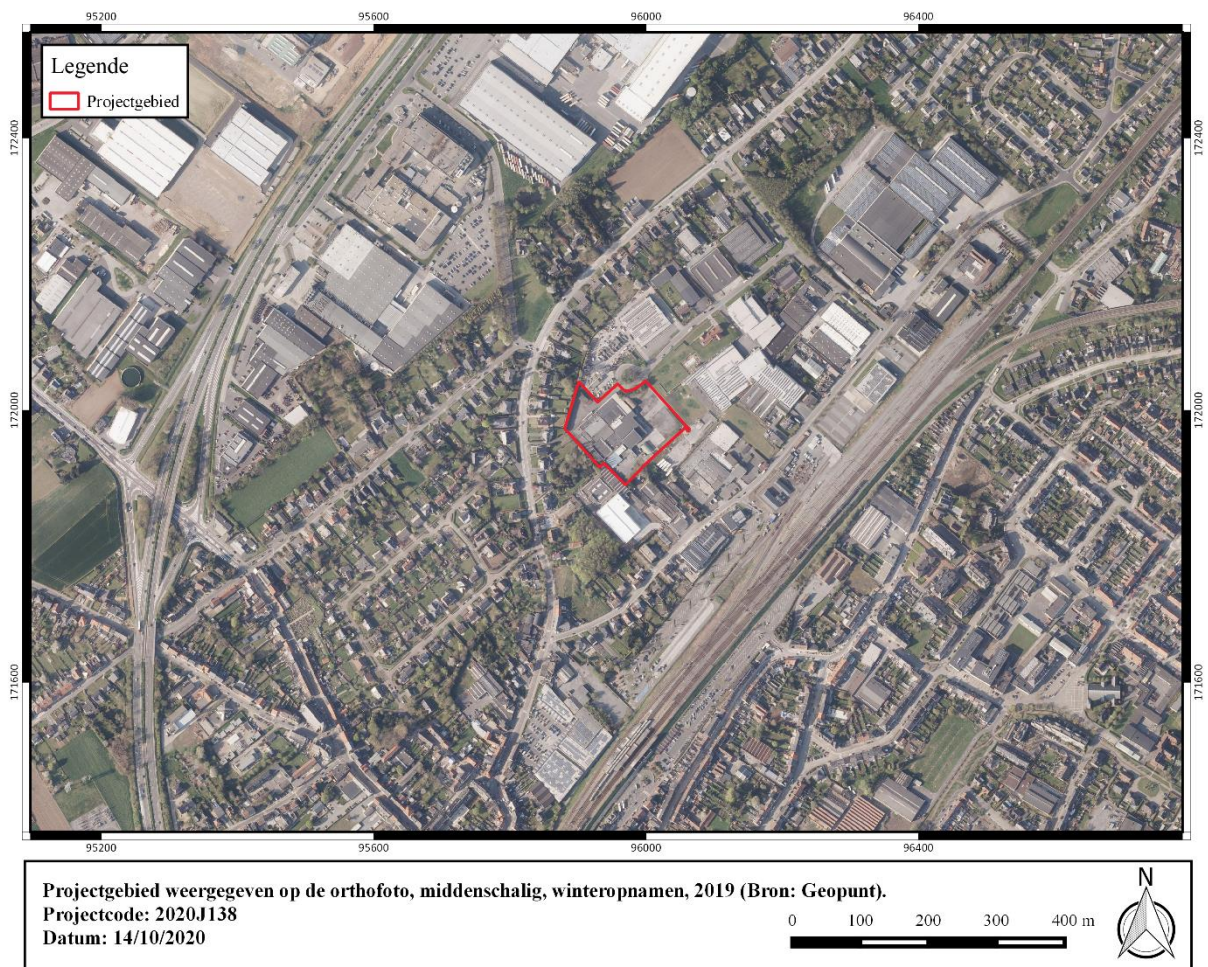
² <http://www.geopunt.be/>

1.3.6 Introductie tot het projectgebied

1.3.6.1 Ruimtelijke situering

Het onderzoeksterrein is gelegen in Bevere, deelgemeente van Oudenaarde, in het zuiden van de provincie Oost-Vlaanderen. Bevere is een deels landelijk ‘voorgeborchte’ ten noorden van Oudenaarde, gelegen aan de linkse Schelde-oever en tot voor enkele decennia omgeven door jaarlijks overstromende Scheldemeersen. In het noorden grenst het dorp aan aan Eine, in het oosten aan Oudenaarde, in het zuiden aan Leupegem en Petegem en in het westen aan Moregem en Ooike.

Het plangebied zelf sluit ten westen aan bij de Gentstraat en ten noorden bij de Paalstraat. Het projectgebied is gelegen ter hoogte van een bedrijventerrein omsloten door de Gentstraat en de spoorlijn tussen Kortrijk en Gent. De dorpskern van Bevere situeert zich ca. 500 meter ten zuidwesten.

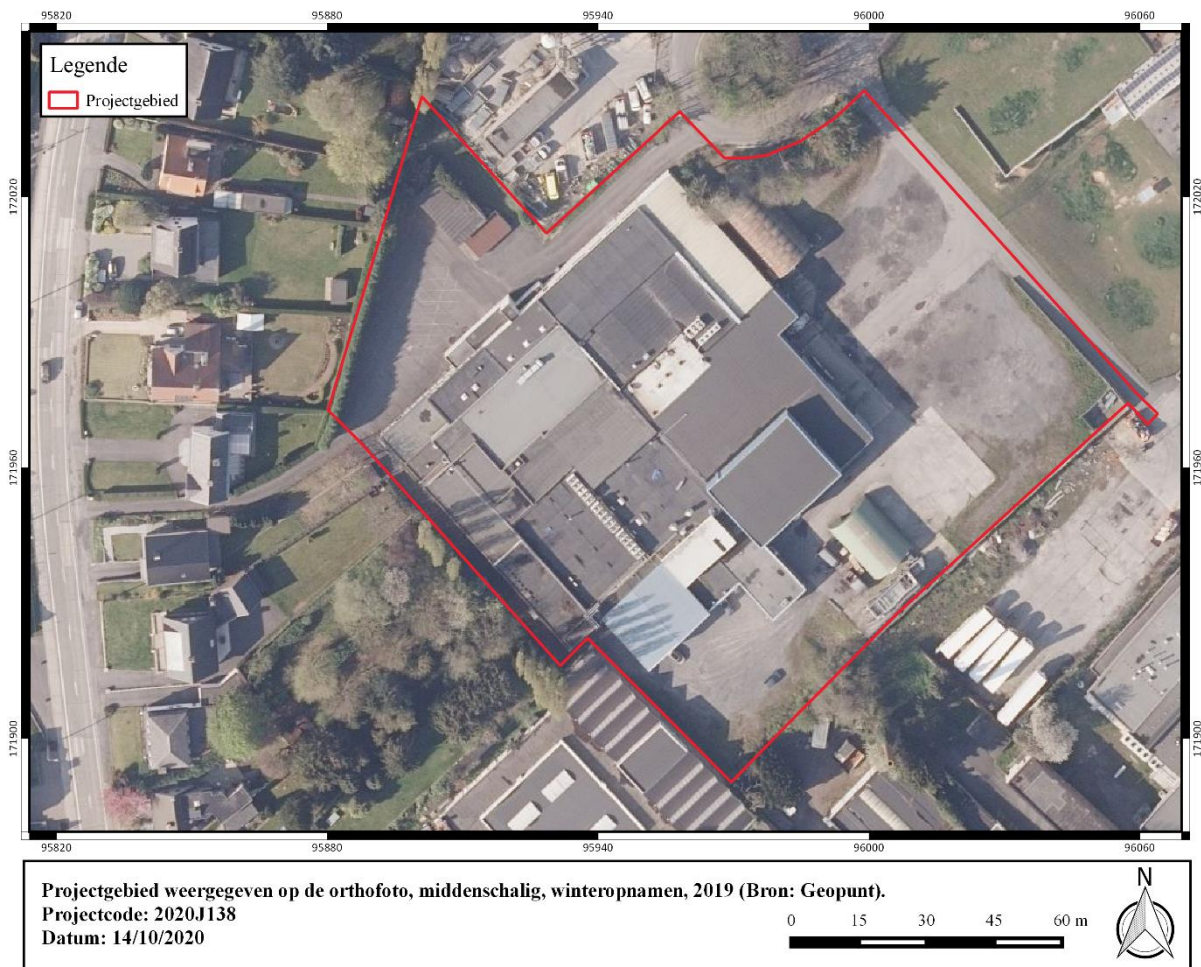

Figuur 3: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2019 (Bron: Geopunt).

1.3.6.2 Geplande werken

1.3.6.2.1 Bestaande toestand

De totale oppervlakte van het plangebied bedraagt ca. 1,58 ha. Op heden is ca. 7050 m² van het terrein bebouwd. De rest van het terrein is quasi volledig verhard. Binnen de projectgrenzen situeert zich het gebouwenbestand van het voormalige bedrijf VEBO, een vleesverwerkend bedrijf. Het gebouw is opgericht in ca.1962 en is over de jaren heen uitgebreid gepaard met de groei van het bedrijf. Momenteel is het gebouw grotendeels buiten gebruik. Een deel van het gebouw wordt gebruikt als industriële bakkerij.

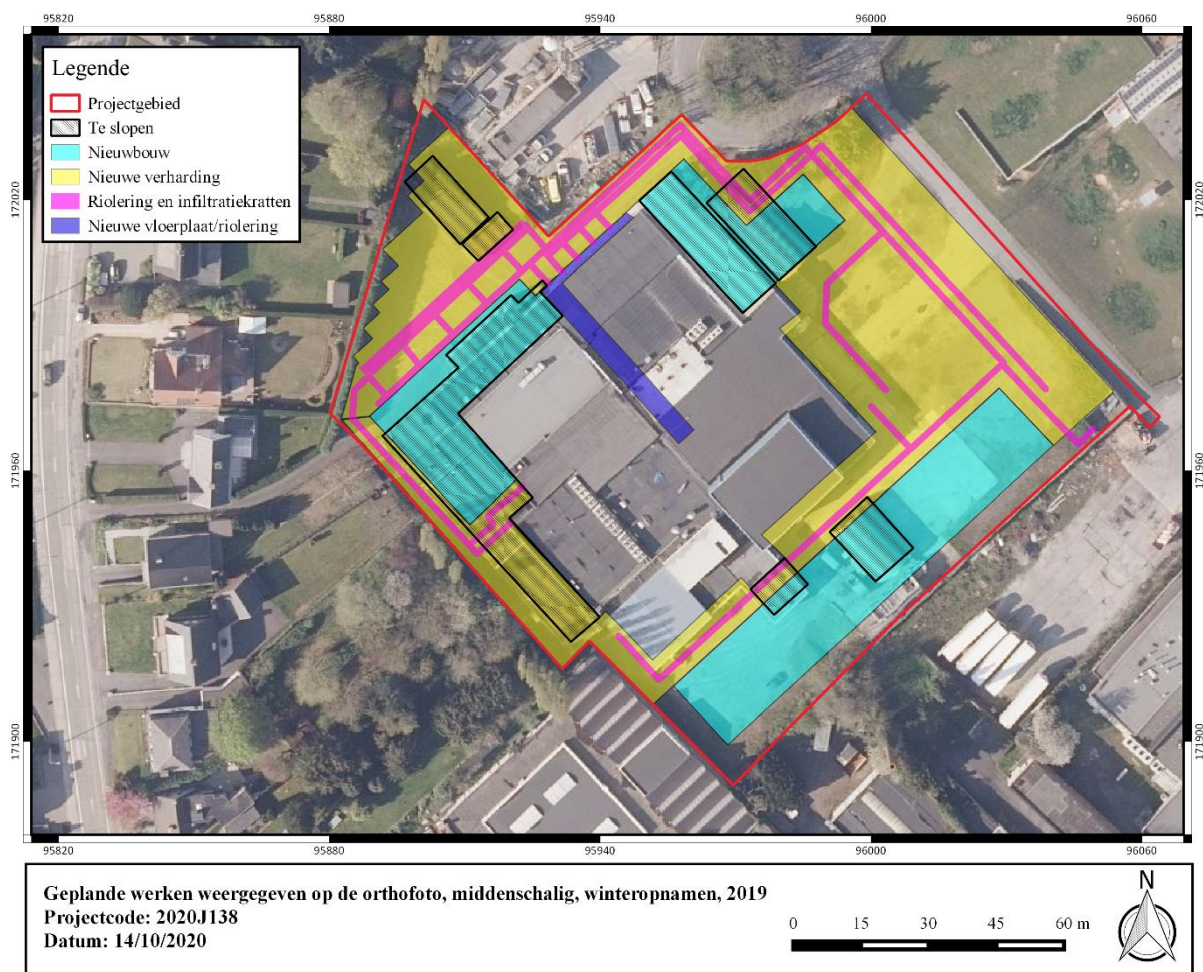
Figuur 4: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2019 (Bron: Geopunt).

1.3.6.2.2 Ontworpen toestand

De opdrachtgever plant de herinrichting van de industriële site van het voormalige bedrijf VEBO. Het bestaande bedrijfsgebouw wordt gedeeltelijk gesloopt waarna een uitbreiding wordt voorzien. Ook intern zal het gebouw verbouwd worden. De bestaande riolering wordt volledig vernieuw en rondom het gebouw wordt nieuwe verharding voorzien. Concreet worden volgende bodemingrepen voorzien

- a) De sloop van een deel van het bestaande gebouwenbestand. In totaal wordt ca. 2020 m² van het gebouw gesloopt.
- b) Na de sloopwerken wordt een uitbreiding van het gebouw voorzien over een oppervlakte van ca. 3275 m². De nieuwbouw wordt gefundeerd door middel van paalpoeren en funderingsbalken. De funderingsbalken zullen een diepte hebben van ca. 1,2 m-mv, de diepte van de paalfunderingen is nog te bepalen door ingenieursstudie. Voor de nieuwe vloerplaat dient een bodemingreep gerekend te worden van ca. 60 cm-mv.
- c) Rondom de nieuwbouw wordt nieuwe verharding gerealiseerd over een oppervlakte van ca. 6225 m². Voor de aanleg van deze verharding dient een bodemingreep gerekend te worden van ca. 40 cm-mv. De nieuwe niveaus sluiten optimaal aan bij het bestaande maaiveld, mis het voorzien van de nodige hellingen voor de afwatering van regenwater
- d) Rondom het gebouw wordt tevens nieuwe riolering aangelegd, alsook nieuwe infiltratiekratten. Hiertoe dient een bodemingreep gerekend te worden van ca. 1,2 meter voor de riolering en ca. 2 meter voor de infiltratiekratten. De nieuwe riolering zal aansluiten op een aantal nieuwe putten die zullen worden aangelegd tot op een diepte van ca. 2 à 3 m-mv.
- e) Ook binnen het te behouden bedrijfsgebouw wordt een stuk nieuwe riolering voorzien, daar zal de bestaande vloer moeten uitgebroken worden. Hier wordt een bodemingreep voorzien van ca. 120 cm-mv.

Figuur 5: Geplande werken weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2019 (Bron: Geopunt).

1.4 Assessmentrapport

Het assessmentrapport omvat alle relevante gegevens die over het projectgebied verzameld kunnen worden uit toegankelijke literatuur en kaartmateriaal, die bijdragen tot het gefundeerd inschatten van het archeologisch potentieel van het plangebied. Om dit laatste te bereiken worden de verzamelde gegevens met elkaar vergeleken, geconfronteerd en samengelegd. Dit rapport heeft als doel het plangebied binnen zijn archeologisch en landschappelijk kader te plaatsen, rekening houdend met de geplande bodemingrepen. De studie maakt gebruik van verschillende datasets, waarbij het uitgangspunt steeds het ontwerpplan van de toekomstige bodemingrepen is. Dit ontwerpplan wordt telkens geprojecteerd op de geologische, bodemkundige en historische kaarten. Alle kaartmateriaal werd vervaardigd met behulp van QGIS, een geografisch informatiesysteem.

Op basis van deze assessment van het projectgebied kan een gegronde argumentatie opgesteld worden over de noodzaak en het nut van al dan niet verder te nemen archeologische maatregelen, die uiteengezet worden in deel 2: het programma van maatregelen.

1.4.1 Fysisch geografische en geologische situatie

1.4.1.1 Landschappelijke situering

Landschappelijk gezien is het plangebied gelegen in stedelijke gebieden en havengebieden.

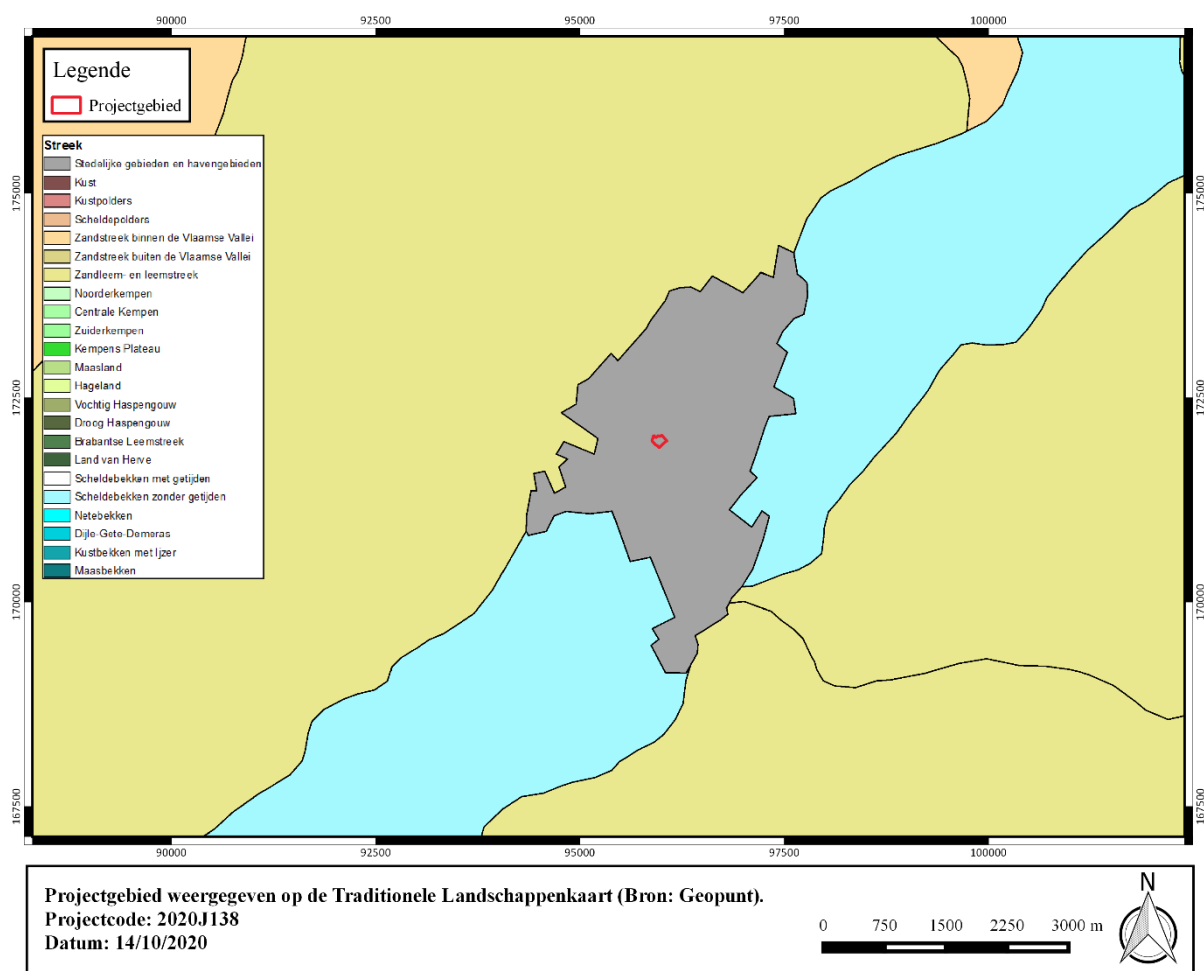
Het plangebied is gelegen op de zuidoostelijke helling van een lemige zandrug richting het alluvium van de Bovenschelde. De rug waarop het plangebied zich situeert is zelf een uitloper van de Vlaamse Ardennen. De vlakte van de Schelde maakt deel uit van de Vlaamse Vallei die morfologisch gekenmerkt wordt door een relatief vlak reliëf. Tijdens de beginfase van het Peniglaciaal heeft de Schelde een grote laterale uitbreiding gekend waardoor de volledige breedte van de vallei werd ingenomen. Aan dit sedimentpatroon komt een eind in het Tardiglaciaal dat wordt gekenmerkt door een beduidende klimaatsverbetering, op enkele koude fases na. Belangrijk is de hervatting van fluviatiele activiteit met in een eerste fase een uitschuring van de huidige valleien.

De afwatering in de omgeving van het plangebied gebeurt in essentie vanaf de kouterrug richting het alluvium. Respectievelijk ca. 1,5 km ten noordoosten en ca. 1,8 km ten zuidwesten stromen de Marollebeek en de Maalbeek. Het plangebied zelf is gelegen op een hoogte van ca. 20.0 – 24.5 m TAW. Het plangebied helt duidelijk af in zuidelijke richting. Vermoedelijk is het terrein in het verleden reeds deels geëgaliseerd en genivelleerd om het geschikt te maken voor bebouwing. De aard en omvang van deze reliëfwijzigingen is op basis van de beschikbare bronnen niet exact te bepalen. Op basis van belendende percelen kan wel vermoed worden dat het zuidoostelijk terreindeel ca. 2 meter is opgehoogd.

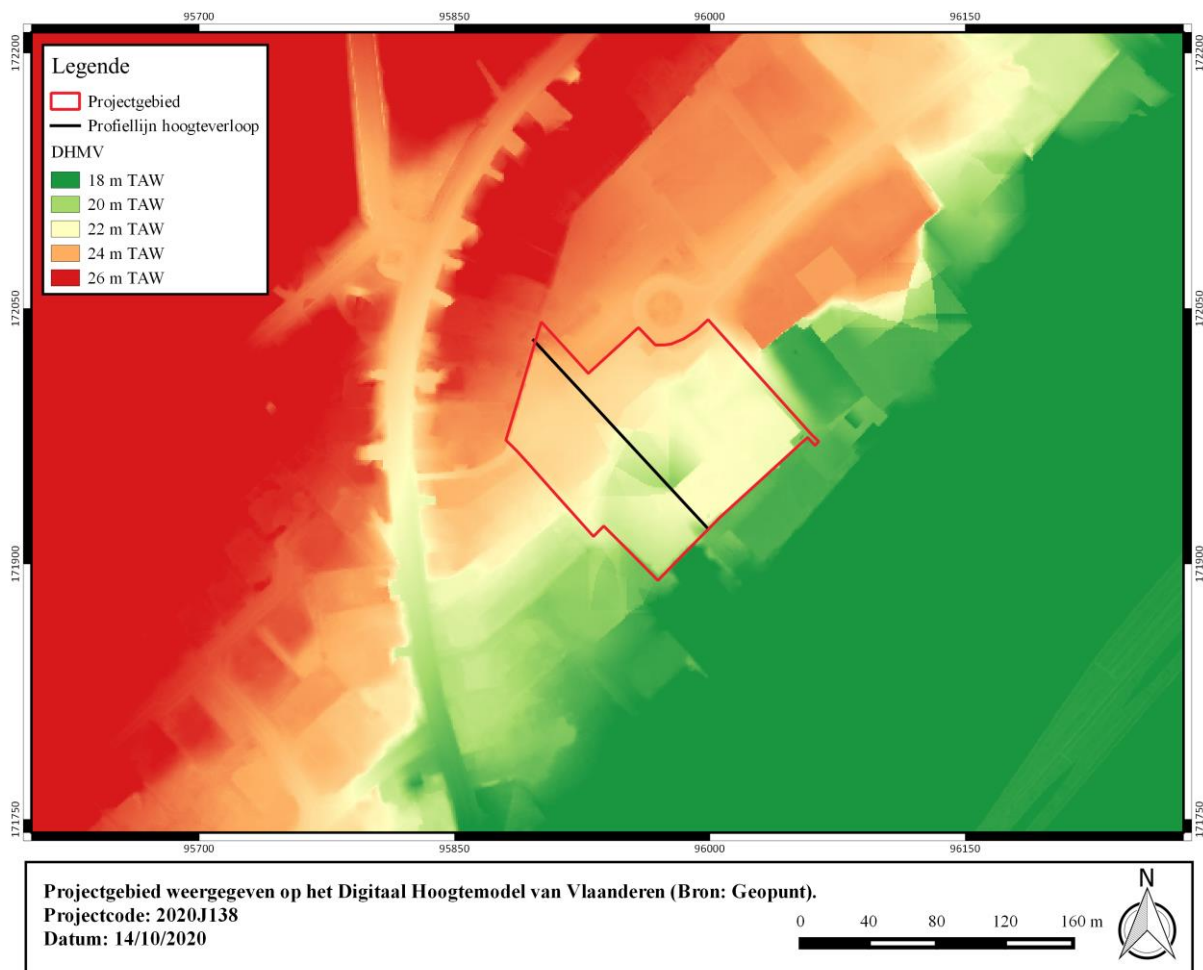
De landschappelijke situatie, een hogere rug op de rand van de Scheldevallei moet ongetwijfeld een aantrekkingskracht hebben gehad op rondtrekkende groepen jager-verzamelaars.

Hydrografisch is het plangebied gelegen in het Boven-Scheldebekken, deelbekken Scheldeheuvels.

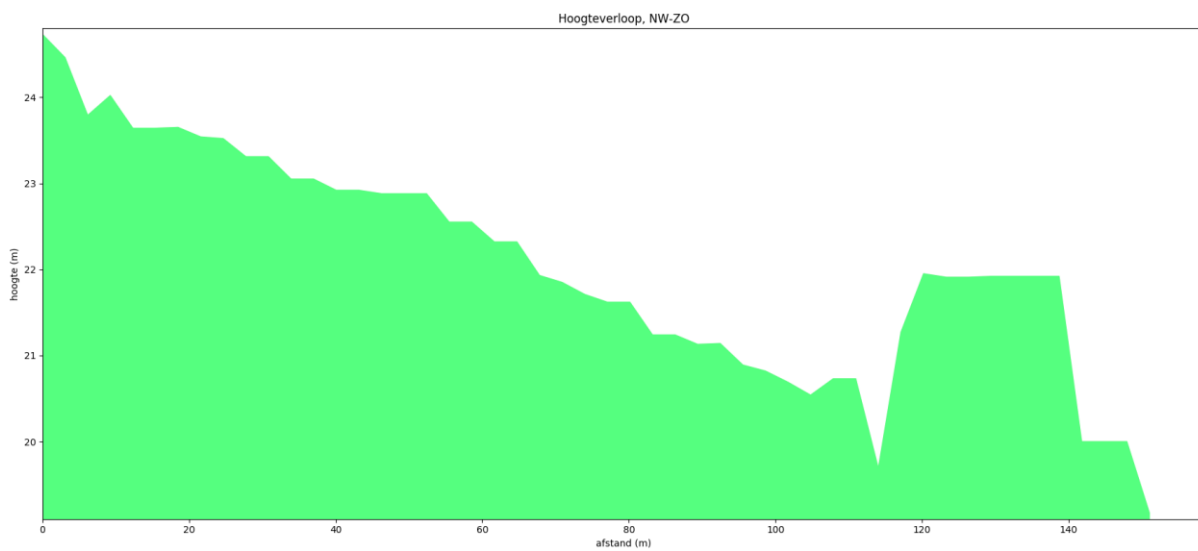

Figuur 6: Projectgebied weergegeven op de Traditionele Landschappenkaart (Bron: Geopunt).

Figuur 9: Projectgebied weergegeven op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (Bron: Geopunt).

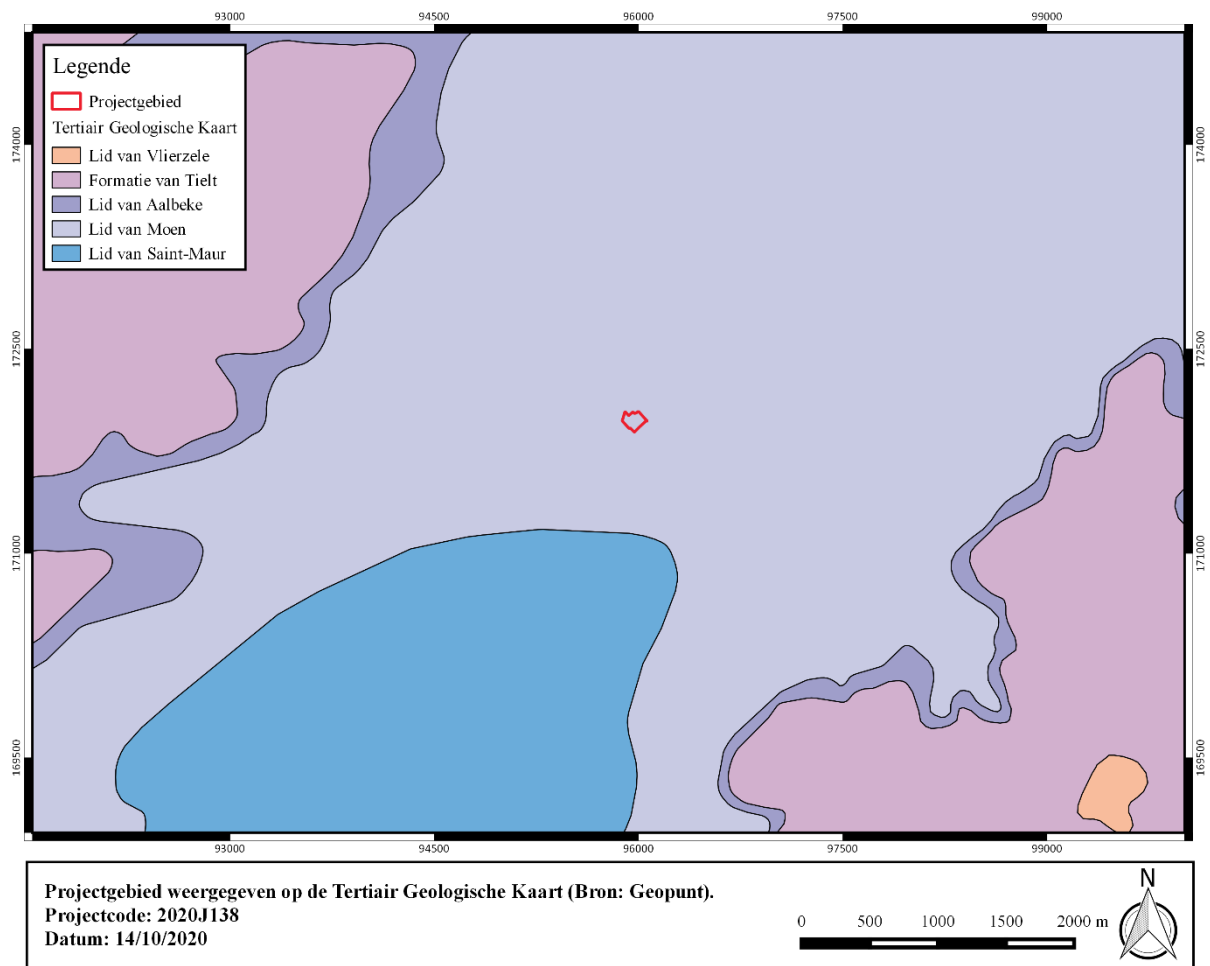

Figuur 10: Hoogteverloop, NW-ZO (Bron: Geopunt).

1.4.1.2 Tertiaire lithostratigrafie

Het projectgebied is gelegen in het **Lid van Moen (Formatie van Kortrijk)**. Deze formatie bestaat hoofdzakelijk uit mariene kleiige sedimenten, die weinig macrofossielen bevatten en is de eerste afgezette formatie van het Vroeg-Eoceen (54,8 Ma – 49,0 Ma). Over het algemeen worden de afzettingen siltiger of zandiger (ondieper afzettingsmilieu) naar het zuidoosten toe en homogeen kleiiger naar het noorden en noordoosten toe (dieper afzettingsmilieu). De Formatie van Kortrijk wordt ingedeeld in vier leden; van onder naar boven: het Lid van Mont-Héribu, het Lid van Saint-Maur, het Lid van Moen en het Lid van Aalbeke. Het Lid van Mont-Héribu rust op de Groep van Landen.

Het Lid van Moen is afgezet tijdens een periode van zeespiegelschommelingen, wat resulteerde in een heterogeen sedimentpakket. Het is een grijze kleiige silt, waartussen intercalaties voorkomen van zand met grof glauconiet of gebroken schelpresten. Deze grove lagen zijn vermoedelijk afgezet tijdens stormperiodes (tempestieten). Naar het noorden en noordoosten toe gaat deze eenheid over naar een meer homogene kleiigere afzetting.

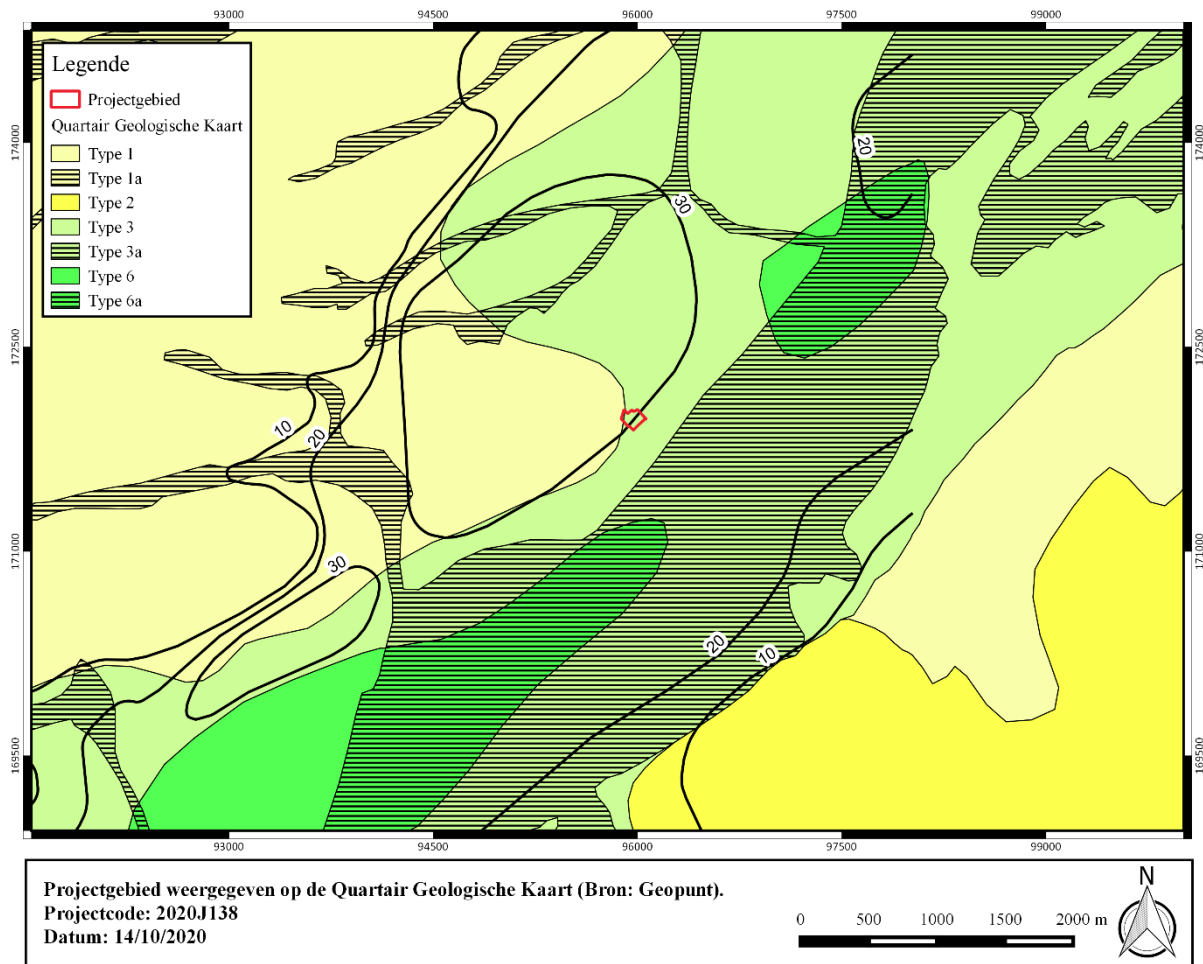

Figuur 11: Projectgebied weergegeven op de Tertiair Geologische Kaart (Bron: Geopunt).

1.4.1.3 Quartaire lithostratigrafie

Het projectgebied is gelegen in het Quartair **Type 3**. Dit type bestaat uit een basis van fluviatiele afzettingen van het Weichseliaan gevolgd door een eolische afzetting van het Weichseliaan tot mogelijk Vroeg-Holoceen (zandleem tot leem). Deze afzetting kan eventuele hellingsafzettingen bevatten van het Quartair.

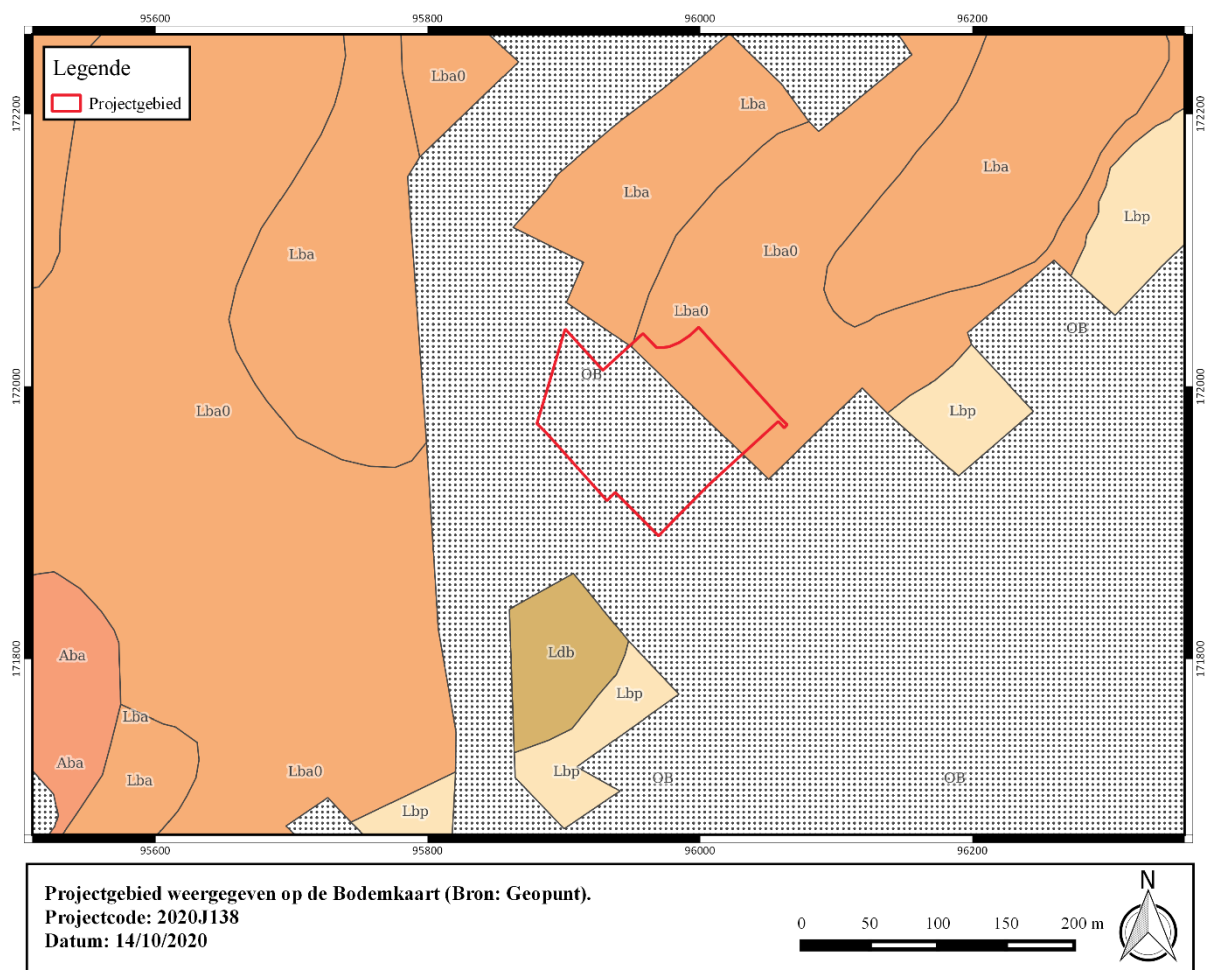
Figuur 12: Projectgebied weergegeven op de Quartair Geologische Kaart (Bron: Geopunt).

1.4.1.4 Bodenvormingsprocessen

De bodemkaart geeft ter hoogte van het onderzoeksgebied een droge zandleembodem weer met relatief dunne ploeglaag. De goed gedraineerde, vruchtbare kouterrug moet zeer gunstige geweest zijn voor de vroege landbouwers in de regio.

Het bodemtype **OB** is een kunstmatig bodemtype waarbij de natuurlijke bodem sterk verstoord kan zijn door de aanwezige verharding of bebouwing. Hierdoor is het niet altijd mogelijk de natuurlijke bodem te herkennen.

Het bodemtype **Lba0** is een droge zandleembodem met textuur B horizont of weinig duidelijke kleur B horizont. De Ap is ongeveer 25 cm dik, donkerbruin matig humeus en rust op een zwak humeuze, bruinachtige overgangshorizont van 30-40 cm dik. Hieronder komt een meer kleiige textuur B horizont voor. Een gestratifieerde ondergrond is soms aanwezig met afwisselend lemige en zandige laagjes. Roestverschijnselen liggen dieper dan 120 cm.

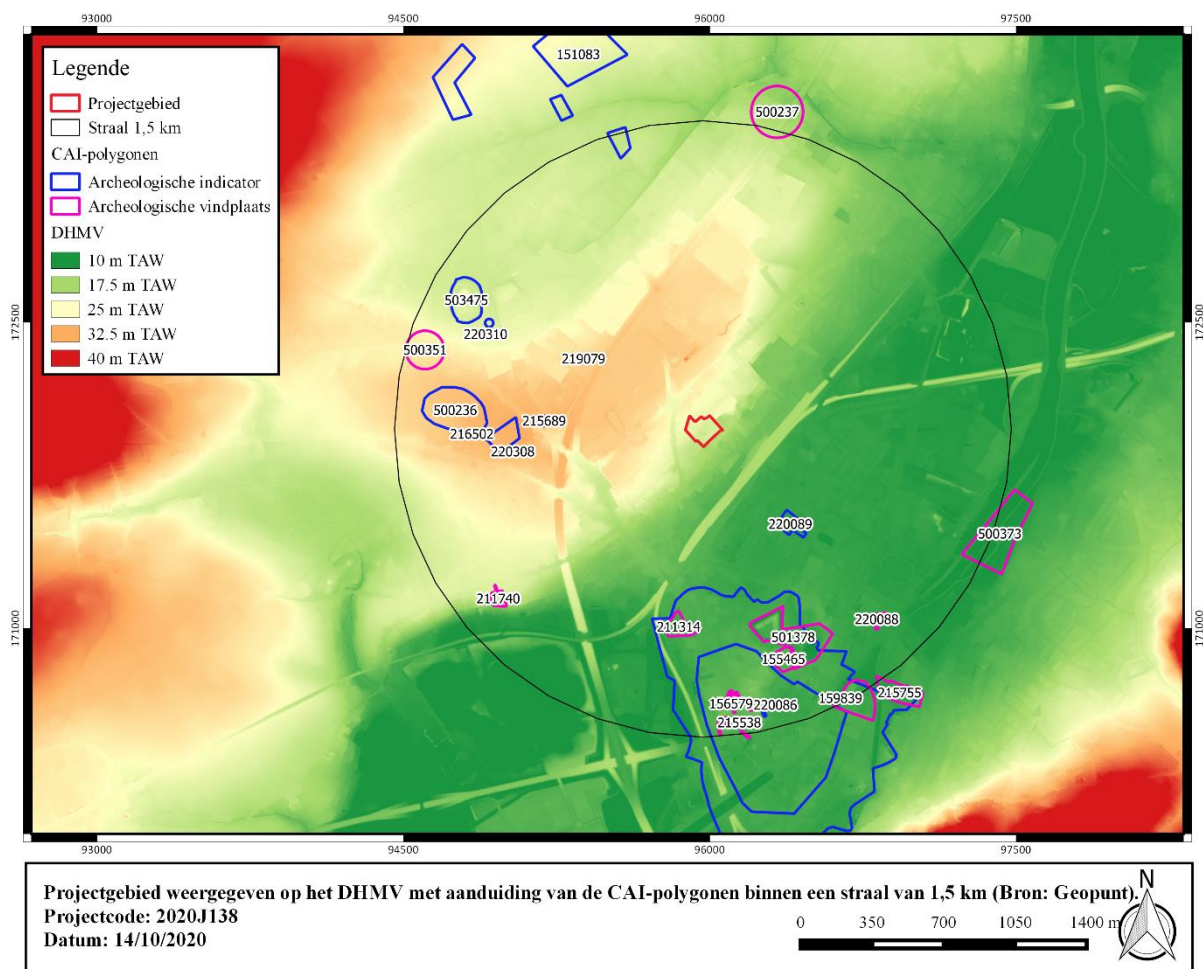
Figuur 13: Projectgebied weergegeven op de Bodemkaart (Bron: Geopunt).

1.4.2 Historische en archeologische voorkennis

1.4.2.1 Overzicht van de gekende archeologische waarden

Rondom het onderzoeksgebied zijn verschillende archeologische vindplaatsen en indicatoren gekend. Het merendeel van deze gekende sites en vondsten bevinden zich ter hoogte van de stad Oudenaarde en betreffen resten van bewoning in de middeleeuwse binnenstad. Ter hoogte van het onderzoeksgebied zijn bij archeologisch onderzoek materiële resten sinds de steentijden en sporen van bewoning en begraving uit de metaaltijden en Romeinse periode onderzocht. Hetgeen er op wijst dat de vruchtbare en relatief makkelijk bewerkbare kouterrug reeds sinds de steentijden werd bezocht en bewerkt. Daarnaast zijn bij metaaldetectie ook resten aangetroffen die in verband te brengen zijn met de krijgsverrichtingen van de Spaanse Successieoorlog begin de 18^e eeuw. Een deel van de schermutselingen en troepenbewegingen vinden plaats op de hogere kouterrug ten noorden van de stad.

Figuur 14: Projectgebied weergegeven op het DHMV met aanduiding van de CAI-polygonen (Bron: Geopunt).

I. Archeologische vindplaatsen

40130	Opgraving (2008) Late middeleeuwen: resten van een 6-tal kelders van laatmiddeleeuwse huisjes die een gebruik kenden tot het midden van de 20ste eeuw. Er werd een grote hoeveelheid archeologisch materiaal aangetroffen zoals aardewerk, glas, hout, ijzer, brons, gouden ring, organische resten. Bron: Pede R., 2008. Archeologisch onderzoek langs de Hoogstraat te Oudenaarde in 2006.
151749	Opgraving (1993) De oudste sporen zijn een vloerniveau in kasseien en een uitsprong van een fundament in Doornikse kalksteen. Het kasseiniveau werd teruggevonden tussen de muren van een beerput en een bestaande keldermuur. Middeleeuwen: kelder. Late middeleeuwen: van de 14de-eeuwse voorganger werden bij muurarcheologisch onderzoek geen sporen teruggevonden. Volgens historische bronnen zou het huidige gebouw teruggaan tot de 16de eeuw, maar ook hier konden niet met zekerheid sporen van worden teruggevonden. Nieuwe tijd: postmiddeleeuwse afvalput. Bron: Trommelmans R. & Acke B. 2010, Archeologisch en muurarcheologisch onderzoek stadhuis Oudenaarde (prov. Oost-Vlaanderen). Basisrapport - december 2010, Group Monument, Afdeling archeologie Rapport 2010/07.
152252	Mechanische prospectie (2008); NK: 15 meter Volle middeleeuwen: aardewerk Late middeleeuwen: restanten van het kerkhof dat rond de Sint-Walburgakerk gelegen was. Het gaat om meer dan 170 begravingen - alle begravingen zijn te situeren tussen de 15de en de 18de eeuw - een aantal grote extractiekuilen - kan op basis van het aardewerk dat in de kuilen werd gevonden gedateerd worden in de 2de helft van de 13de eeuw. Nieuwe tijd: klokgieterskuil Onbepaald: fundering van een van de bouwfases van de Sint-Walburgakerk Bron: Ameels V. e.a. 2009, Verkennend onderzoek in de Sint-Walburgastraat te Oudenaarde (O.-VL.), in: Archaeologia Mediaevalis, jg. 32, pp. 80-81
155442	Opgraving (1990) Volle middeleeuwen: onbepaald

	Late middeleeuwen: muurresten en vloerniveaus van laatmiddeleeuws steen. In de oudste fase lijkt het te gaan om 2 aparte woonhuizen. Het oudste van de 2 kan ca. 2de helft 12de eeuw/1ste helft 13de eeuw gedateerd worden. Aan het eind van de 13de eeuw of in het begin van de 14de werd het tweede steen gebouwd (mogelijk meteen als aanvulling). In de loop van de 14de eeuw waren de twee huizen samengesmolten tot 1 ruim woonhuis - zilveren munt van de Brabantse hertog Jan I (1268-1294), 6 bronzen munten waaronder dubbele milt van graaf Willem II (1391-14-18), 2 penny's van bisschop James Kennedy III (Schotland, 1460-1488), milt van Johanna van Wesemael (1464-1474) en dubbele milt van Maria van Bourgondië (1477-1482) Bron: De Groote K. 2008, Middeleeuws aardewerk in Vlaanderen. Techniek, typologie, chronologie en evolutie van het gebruiksgoed in de regio Oudenaarde in de volle en late middeleeuwen (10de-16de eeuw), Relicta Monografieën 1, Brussel.
155443	Opgraving (1991) Late middeleeuwen: muren, vloerniveaus en trapgang van laatmiddeleeuws steen. Het aardewerk suggereert een datering in de 15de eeuw, ten laatste vroeg 16de eeuw. Nieuwe tijd: beerputten. Bron: De Groote K., IAP Opgravingen en waarnemingen verricht door de Buitendienst Oost-Vlaanderen, tussen 1990 en 1999, uitgezonderd de abdijsite van Ename. De Groote K. 2008, Middeleeuws aardewerk in Vlaanderen. Techniek, typologie, chronologie en evolutie van het gebruiksgoed in de regio Oudenaarde in de volle en late middeleeuwen (10de-16de eeuw), Relicta Monografieën 1, Brussel.
155465	Opgraving (1995); NK: 15 meter Ijzertijd: landbouwniveau Middeleeuwen: grondvesten van deel van een poort van de middeleeuwse stadsomwalling 17de eeuw: restanten van de 17de-eeuwse Vaubanversterking Bron: De Groote K., IAP Opgravingen en waarnemingen verricht door de Buitendienst Oost-Vlaanderen, tussen 1990 en 1999, uitgezonderd de abdijsite van Ename.
156579	Controle van werken (1995); NK: 150 meter Late middeleeuwen: ophogingslagen die duidelijk verband houden met de aanleg van de grote markt en de uitbreiding van de Oudenaardse stadsomwallingen.

	Bron: De Groote K. 2008, Middeleeuws aardewerk in Vlaanderen. Techniek, typologie, chronologie en evolutie van het gebruiksgoed in de regio Oudenaarde in de volle en late middeleeuwen (10de-16de eeuw), Relicta Monografieën 1, Brussel.
159839	Controle van werken (2006); NK: 15 meter Onbepaald: baksteenmetselwerk Bron: De Gryse J. 2012, Oudenaarde - Scheldekop: Historisch-cartografisch onderzoek, Ruben Willaert bvba Rapport 13.
164796	Mechanische prospectie (2012); NK: 15 meter Late middeleeuwen: aardewerk (intrusief) 17^e eeuw: opvullingspakketten van de 17e- 18e eeuwse vestinggrachten, ophogingslagen greppels en kuiltjes. De vestinggracht werd vermoedelijk gedempt op het einde van de 18e, begin 19e eeuw. Bron: Janssens N. 2012: Archeologische prospectie met ingreep in de bodem, Oudenaarde Scheldekop, Baac-rapport 42, Drongen.
207332	Opgraving (2008); NK: 15 meter Pre – Volle middeleeuwen; akkerlaag Volle middeleeuwen: kuil Late middeleeuwen: zandwinningskuilen en mestkuil Nieuwe tijd: begravingen en grafkuilen, met 173 individuen (15^e-18^e eeuw) – fundering kerkhofmuur 18^e eeuw: klokkengieterskuil Bron: Ameels V. 2013: Oudenaarde - Sint-Walburgakerk. Opgravingsrapport, Intern OE-rapport, Brussel.
207334	Opgraving (2007); NK: 15 meter Late middeleeuwen: Mogelijk resten van een smidse. Kuilen met 15e eeuwse vulling met fragmenten maliënkolder en bewapening, in combinatie met veel steenkool.
211314	Mechanische prospectie (2015); NK: 15 meter Late middeleeuwen: brede (ca. 7,6m) gracht, mogelijk deel van de laatmiddeleeuwse versterkingsgrachten rond Oudenaarde – ophogingspakketten Nieuwe tijd: vestinggracht, wellicht gerelateerd aan de vestinggrachten aangelegd door Vauban.

	Bron: Van Remoorter O., Devroe A., Vanden Borre J. 2016: Archeologische prospectie met ingreep in de bodem: Oudenaarde, Tacambaroplein, Colruytsite, BAAC Vlaanderen Rapport 178, Bassevelde.
211740	Mechanische propsectie (2013); NK: 15 meter Romeinse tijd: aardewerk in colluviaal pakket onderaan de helling. Late middeleeuwen: waterkuil Nieuwe tijd: perceelsgreppels en kuil
215755	Controle van werken (2011) Nieuwste tijd: verstoringen Bron: Cordemans K. 2011: Archeologische opvolging van de aanleg van een natuureductaieve tuin in Oudenaarde, Ename, Intern rapport VLM, Gent.
500237	Controle van werken (1969) Midden-Romeinse tijd: verschillende afvalkuilen, waarvan één onderzocht, namelijk deze in het profiel van de afwateringsgracht, ten westen van de weg Vondsten: aardewerk (twee wandfragmenten terra sigillata, vier randfragmenten borden Pompejaans rood aardewerk, randfragment geverniste beker, lip-, drie oor- en talrijke wandfragmenten oranje-rode kruikwaar, talrijke rand- en wandfragmenten potten en kommen in grijs reducerend gebakken aardewerk) Bron: Rogge M., Velzeke, 20.06.2003.
500351	Controle van werken (2003); NK: 15 meter Steentijd: silex Laat-neolithicum: scherf van een klokbeker Romeinse tijd: brandrestengraf met verbrande aardewerkscherven en resten van gecremeerd been Onbepaald: aardewerk met vingertopindrukken. Bron: Rogge, M., Velzeke, 23.07.2003.
500373	Controle van werken (2002) Onbepaald: hertshoornen hak, beenderen, rivierparelmossel
501378	Mechanische prospectie (2010); NK: 150 meter Middeleeuwen: ploeglaag 17 ^{de} eeuw: restanten Vaubanversterking van rond 1670

	19de eeuw: kasteel + park met vijver Nieuwe tijd: Profiel van de oude vestinggracht. Bron: Taelman E., Vanholme N., Cherreté B. 2013: Oudenaarde Liedtspark. Archeologisch onderzoek. Februari 2010 & juli 2012, Solva Rapoort 32, Erpe-Mere.& Verhaeghe E., 1997, Geschiedenis van het Oudenaards Liedtsdomein, het Liedtskasteel en zijn bewoners, HGOK, deel 37, pp. 107-122
--	---

II. Archeologische indicatoren

Historisch-cartografische en iconografische data

220086	In 1670 gaf Lodewijk XIV aan maarschalk Vauban de opdracht om de versterkingen van Oudenaarde aan te passen: het oude tracé van de vestingen werd aangevuld met vier nieuwe bastions, aan de westzijde werden de bestaande "halvemanen", reeds vermeld in 1646-47, hersteld. Een inundatiegebied beschermde de stad aan de zuidwestzijde.
220088	Indicator cartografie Nieuwe tijd: kleine driehoekige schans in de meander van de Schelde
220089	Indicator cartografie Nieuwe tijd: klein vierkant fortje met gracht
501379	Indicator cartografie; NK: 15 meter Late middeleeuwen: stadswoning
503475	Indicator cartografie; NK: 15 meter Volle middeleeuwen: motteheuvel omgeven door ringgracht – opperhof/neerhofstructuur – eerste vermelding van de castrale motte in 1232 Nieuwe tijd: 2 kastelen waaronder een groot renaissancekasteel

Veldprospecties

500236	Veldprospectie (1985); NK: 150 meter Romeinse tijd: aardewerk – vermoedelijk een Romeinse villa – bouwpuin, dakpannen en glauconiethoudende kiezelzandsteen. Bron: Rogge M., Velzeke, 25.07.2003
--------	---

Metaaldetectie

151083	Metaaldetectie 18 ^e eeuw: 61 loden kogels, 6 mogelijke kogels uit de Spaanse Successieoorlog; Nederlandse campagne van 1708.
165931	Metaaldetectie 20 ^e eeuw: Voornamelijk vondsten van legerregiment, waaronder ca 6 dogtags, en knopen en insignes, gamel, materiaal voor geweren te reinigen, kogelpunten, gespen, etc.
215538	Metaaldetectie Late middeleeuwen: schrijfstift, kaakbeen – fibula – tinnen speelgoed 16 ^e eeuw: Venuspenning
215689	Metaaldetectie (2016); NK: 15 meter 19 ^e eeuw: verschillende musketkogels 20 ^{ste} eeuw: 5 'dogtags' (identiteitsplaatjes) uit WO I of II (wsk vooral of allemaal WO II) - tientallen insignes WO I of II (wsk of vooral WO II) – pin <i>Boerenfront</i> – verschillende kogels en militaire knopen – fragmenten gebruiksvoorwerpen – kartelrand, twee gaatjes
215852	Metaaldetectie 18 ^e eeuw: 9 musketkogels van de slag van Oudenaarde in 1708.
216502	Metaaldetectie (2017); NK: 15 meter Middeleeuwen: aardewerk Nieuwe tijd: musketkogels
218730	Metaaldetectie (2018); NK: 15 meter Nieuwe tijd: musketkogels
219079	Metaaldetectie (2018); NK: 15 meter Nieuwe tijd: musketkogels 20 ^e eeuw: kogelpunten - munten
220308	Metaaldetectie 18 ^e eeuw: zilver ringetje 19de eeuw + muntgewicht 17de eeuw + 4 musketkogels + knopen 18de eeuw + domino speelstuk 18de /19de eeuw + koper munt 18de eeuw
220310	Metaaldetectie

	18 ^e eeuw: 30 musketkogels
--	---------------------------------------

Toevalsvondst

157089	Toevalsvondst (1952); NK: 15 meter Romeinse tijd: grafstructuur - funderingen van een Romeins grafmonument; schedel werd teruggevonden; aardewerkfragmenten (o.a. terra sigillata en terra nigra), glas
--------	---

1.4.2.2 Historische context en bekende archeologische vindplaatsen

De gunstige ligging van Oudenaarde aan de Schelde stimuleerde de handelsactiviteit en de ontwikkeling van een nederzetting op beide oevers tot een stedelijk gebied. Oudenaarde is ontstaan na de teloorgang van de vroegmiddeleeuwse *portus* Ename, als een nieuwe nederzetting stroomopwaarts op de Schelde, op de plaats waar de graaf van Vlaanderen tussen 1000 en 1030 een burcht had gebouwd.

Het uitzicht van de middeleeuwse stad werd in belangrijke mate bepaald door het religieuze leven. Sedert de 13de eeuw waren in de stad een groot aantal kloostergemeenschappen gevestigd. In de 13de eeuw werd - samen met een belfort en lakenhal - een groot rechthoekig marktplein aangelegd, waarop de voornaamste straten uitkwamen die naar de vroegere stadspoorten voeren. De kleine stad verrijkte aanzienlijk door een bloeiende lakennijverheid, tapijtindustrie en zilversmeedkunst.

In 1667 valt Lodewijk XIV Vlaanderen binnen. Frankrijk behoudt Oudenaarde ook na het Verdrag van Aken (1668) waarna Vauban de opdracht gaf om de versterkingen van Oudenaarde aan te passen. De gewijzigde stadsversterkingen zijn duidelijk waarneembaar op de historisch-cartografische bronnen. De Frans-Spaanse oorlog breekt opnieuw uit in 1683. Oudenaarde werd stevig getroffen door beschietingen en bombardementen. Meer dan de helft van de huizen en kerken werd in as gelegd.

Aan het eind van de 18de eeuw verloor Oudenaarde haar uitzicht van versterkte stad. In 1782 werden de vesten verkocht op bevel van Jozef II, met verplichting tot afbreken en opvullen. Ook het Kasteel van Pamele werd in dit jaar gesloopt. De ingerichte burgerhuizen met empiregevels getuigen van materiële welstand in de Franse en Hollandse periode. Karakteristiek voor deze periode zijn de bepleisterde neoclassicistische lijstgevels die werden opgetrokken voor 16de en 17de -eeuwse woningen. De stad kende een industriële opbloei in de 19de eeuw. Deze was gekenmerkt door een grote concentratie van kleine bedrijfjes en handelsnijverheid in de gehele oude stadskern. De grote bedrijven waren voornamelijk ingeplant aan de waterwegen.³

Het plangebied is gelegen ten noorden van Oudenaarde, in deelgemeente Bevere. Bevere is een 'voorgeborchte' gelegen aan de linkse Schelde-oever en tot voor enkele decennia gelegen omgeven door jaarlijkse overstromende Scheldemeersen. Bij een opgraving aan de Donk, ca. 2

³ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2020: Oudenaarde [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/121247>

km ten zuidwesten van het plangebied zijn talrijke vondsten uit het mesolithicum aan het licht gekomen. De talrijke artefacten doen een tijdelijke kampeerplaats van jagers vermoeden. Ook een site uit de vroege Bronstijd en een Romeinse nederzetting werden bij de noodopgraving gelokaliseerd.

De naam Bevere zou een pré-Keltisch, namelijk een Belgisch hydroniem zijn. De oudste vermelding is als Buerna (966) en Bevra (1203) te verklaren als beek waar bevers wonen. Ook de patroonnaam van de parochiekerk Sint-Pieters en recent ontdekte grondvesten van het eenbeukige zaalkerkje van veldsteen wijzen op een vroeg-middeleeuwse kerstening.

Het dorp ontwikkelde zich op een verhevenheid tussen twee lager gelegen gebieden de zogenaamde "Wilshage" met vijver zogenaamde "Pudemeere" en de Donk. Eerstgenoemde was een wastina met weiden en moeras rond de vijver, reeds vermeld in 1246 en in 1287 door Olivier van Aishove, heer van Bevere geschonken aan het hospitaal. De hoger gelegen kouterruggen waren uiterst vruchtbaar.

Door zijn strategische ligging aan de voet van de stadsmuren werd Bevere herhaaldelijk verwoest. Volgens een kroniek werden de kerk en de meeste huizen gesloopt in 1579 voor uitbreiding van de stadsvesten; in 1708 waren de kouters het toneel van de Slag bij Oudenaarde.

Naast de Schelde en de steenwegen zorgt de aanleg van het station van Oudenaarde op Bevers grondgebied op het kruispunt van de lijnen Gent - Saint-Ghislain van 1857 en Brussel - Kortrijk, aangelegd tussen 1868 en 1871, voor de verdere ontsluiting en industrialisatie (voornamelijk textielnijverheid) van het gebied. Met het slopen van de stadsvesten vanaf 1859 groeide de bebouwing snel naar Oudenaarde toe. Door de realisatie van de Expresweg Gent-Valenciennes en de Westerring dwars door het Noordelijk koutercomplex en de Zuidelijk Scheldemeersen vanaf de jaren 1960-70 ontstonden nieuwe industrieparken.

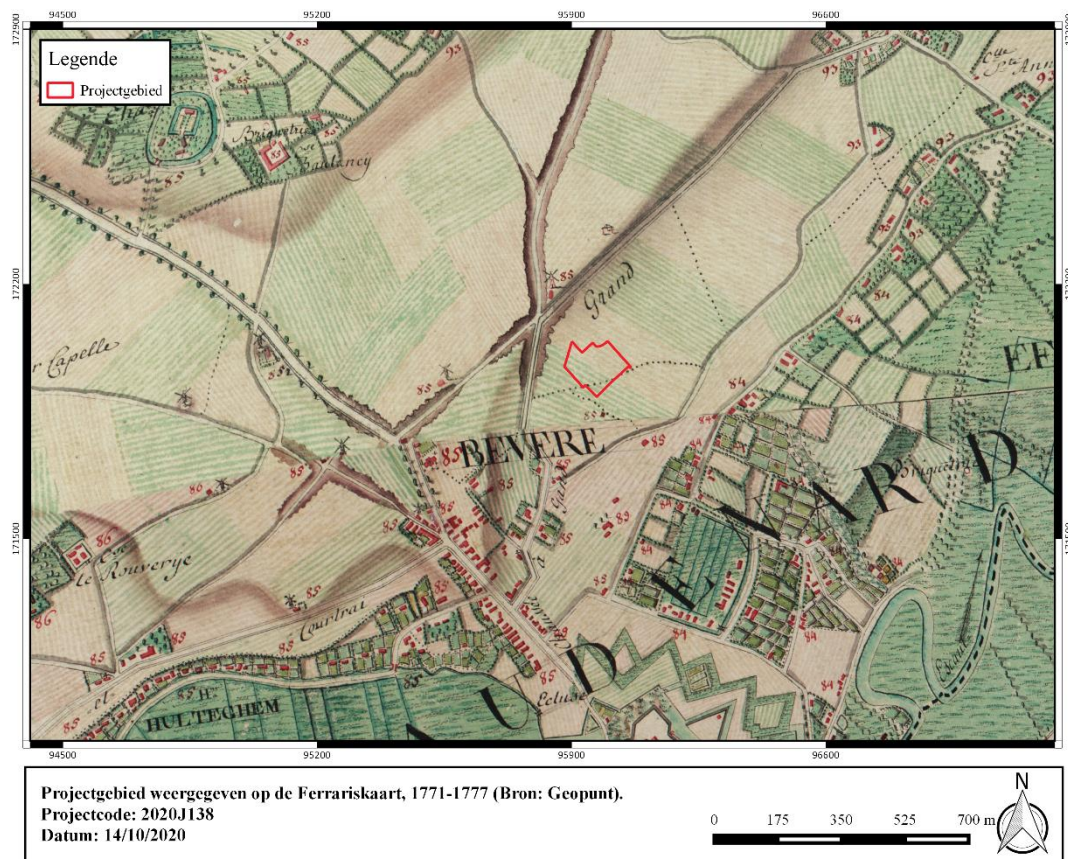
1.4.2.3 Archeologische indicatoren en cartografische bronnen

De Deventerkaart geeft geen bebouwing weer binnen de projectgrenzen. Ten zuidwesten van het plangebied is duidelijk de dorpskern van Bevere waar te nemen, die tot ontwikkeling gekomen is langs de huidige Beverestraat.

Dit beeld wordt bevestigd door de Ferrariskaart die het plangebied lokaliseert als akker op een kouterrug langs de brede Scheldevallei. Het zuidelijk deel van het plangebied wordt aangesneden door een voetweg. Eenzelfde beeld is waar te nemen op de 19^e-eeuwse kaarten. De Vandermaelenkaart toont via reliëfliijnen duidelijk de NW-ZO georiënteerde helling van het terrein.

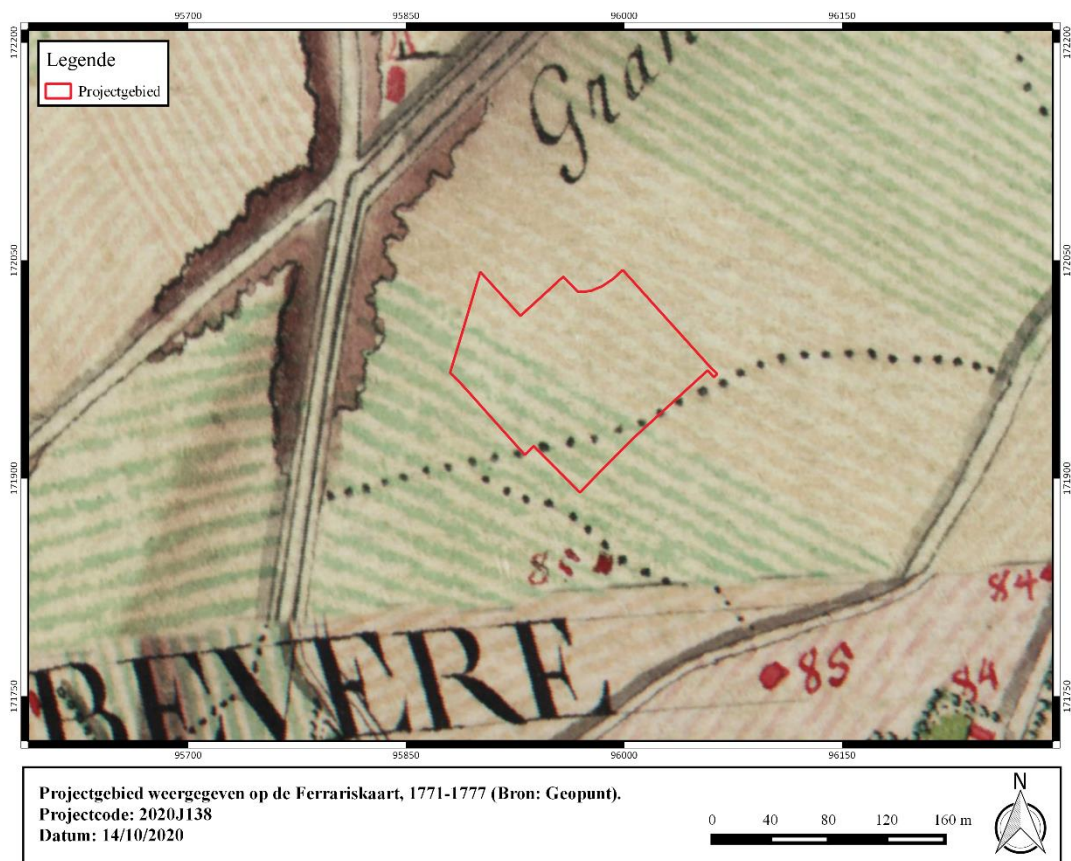

Figuur 15: Projectgebied weergegeven op de Deventerkaart, ca. 1560 (Bron: NGI Cartesius).

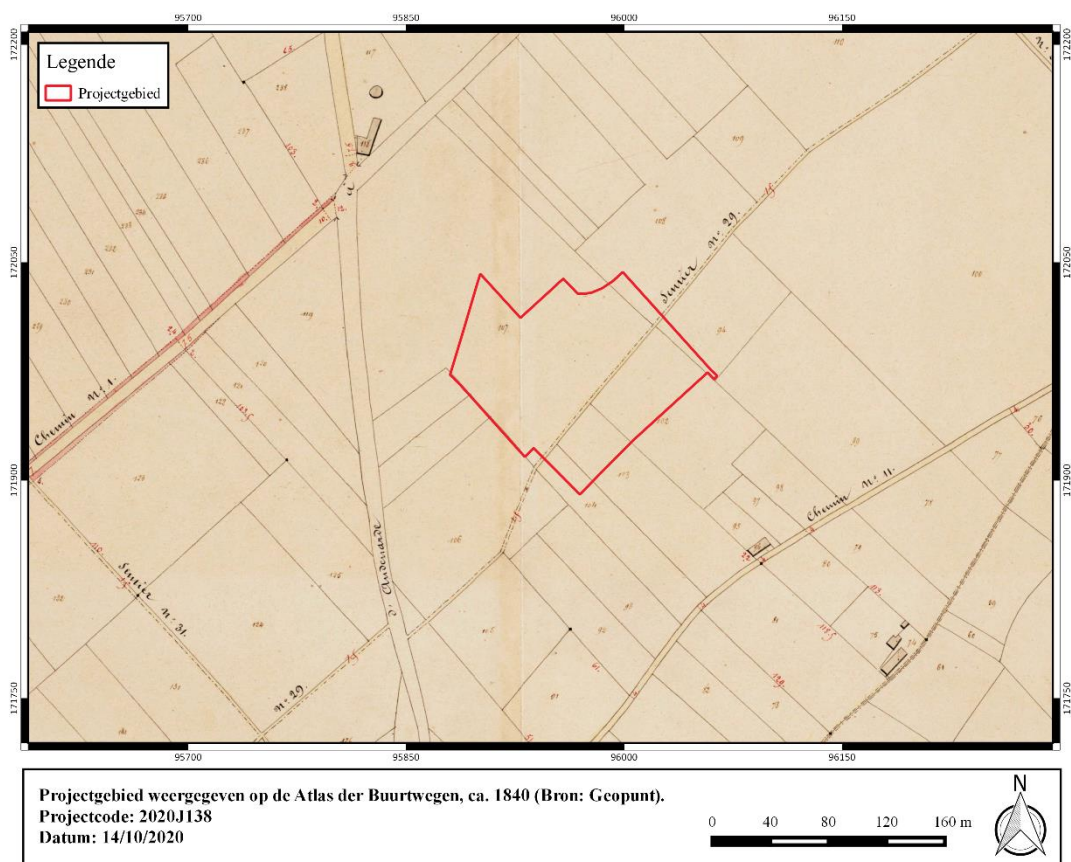

Figuur 16: Projectgebied weergegeven op de Ferrariskaart, 1771-1777 (Bron: Geopunt).

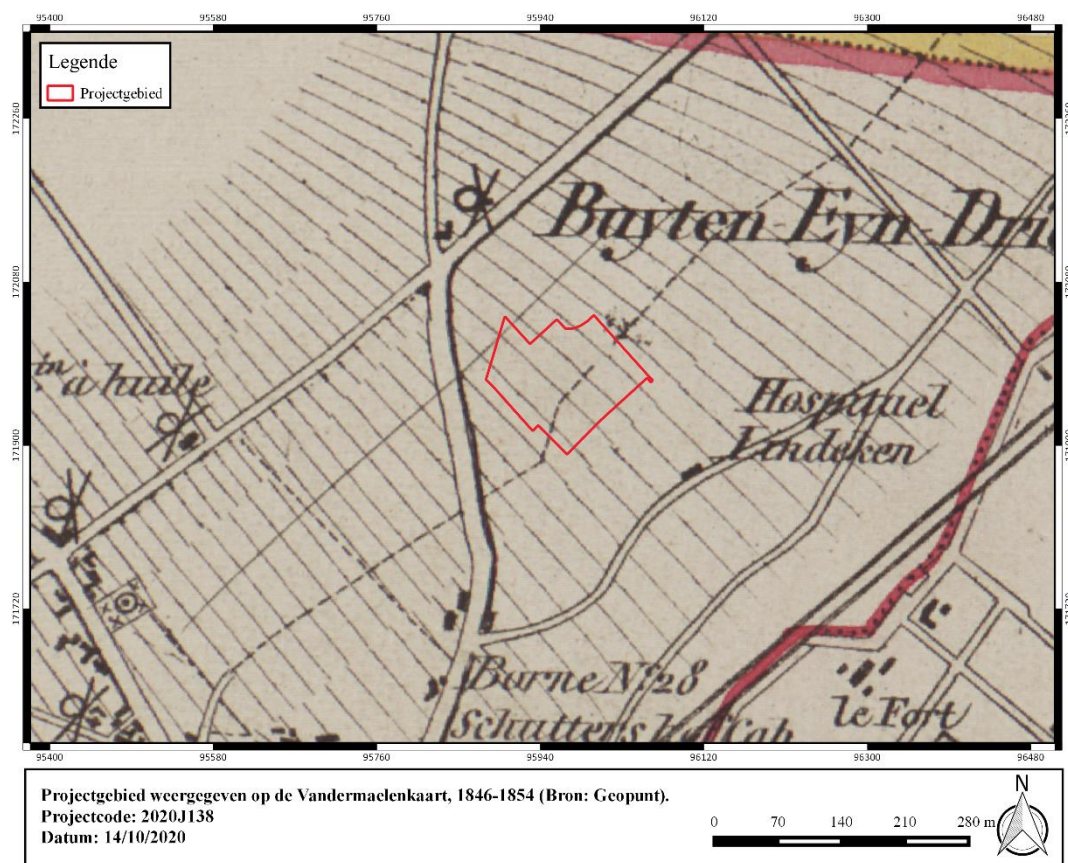

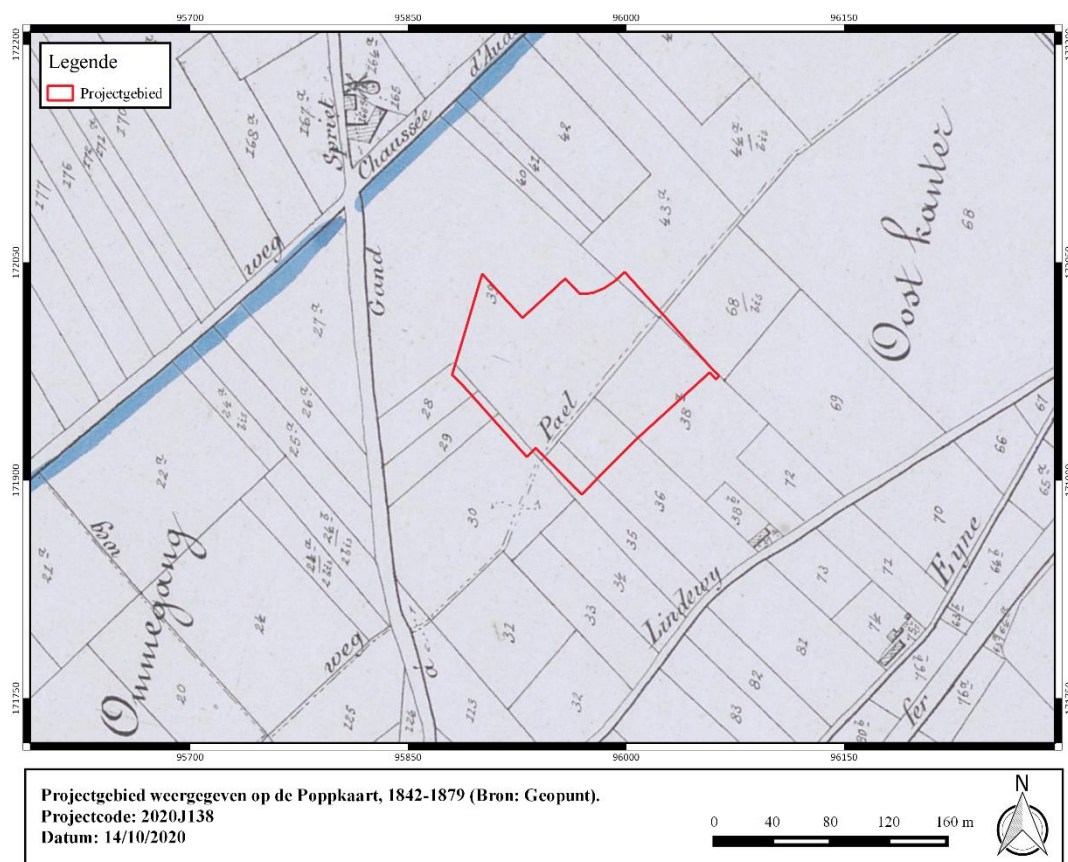
Figuur 17: Projectgebied weergegeven op de Ferrariskaart, 1771-1777 (Bron: Geopunt).

Figuur 18: Projectgebied weergegeven op de Atlas der Buurtwegen, ca. 1840 (Bron: Geopunt).

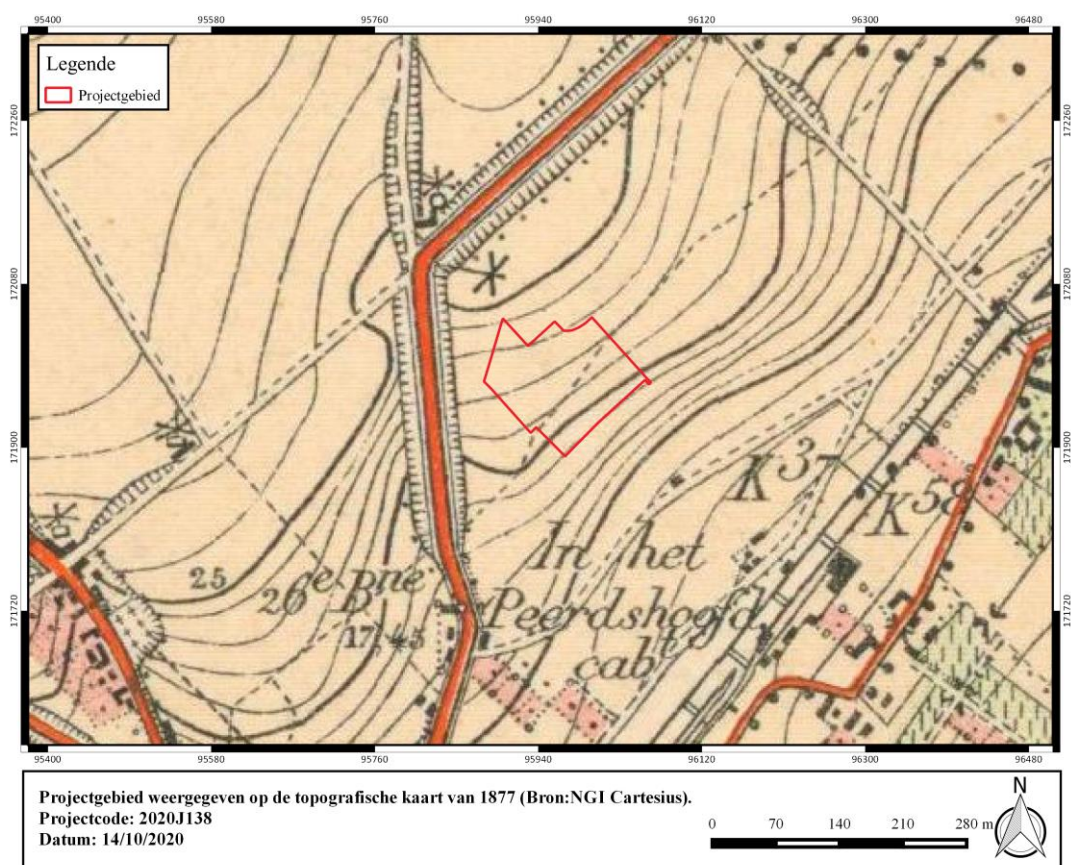

Figuur 19: Projectgebied weergegeven op de Vandermaelenkaart, 1846-1854 (Bron: Geopunt).

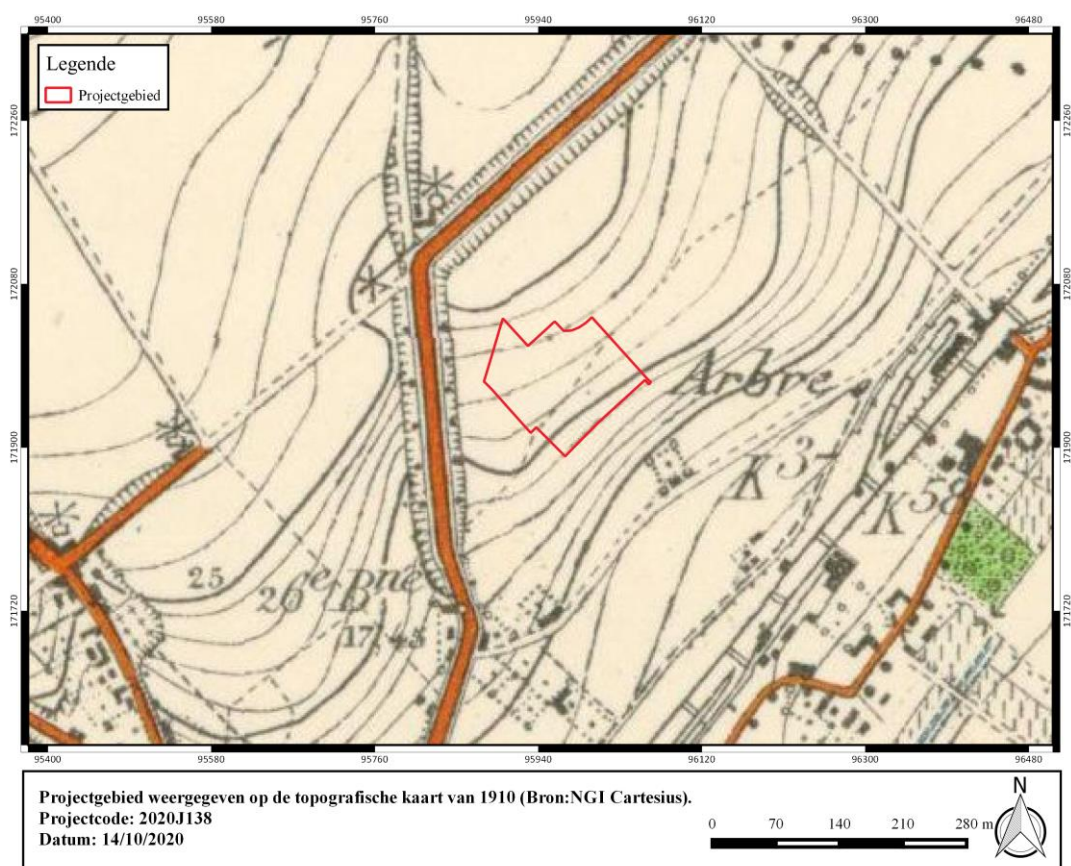

Figuur 20: Projectgebied weergegeven op de Poppkaart, 1842-1879 (Bron: Geopunt).

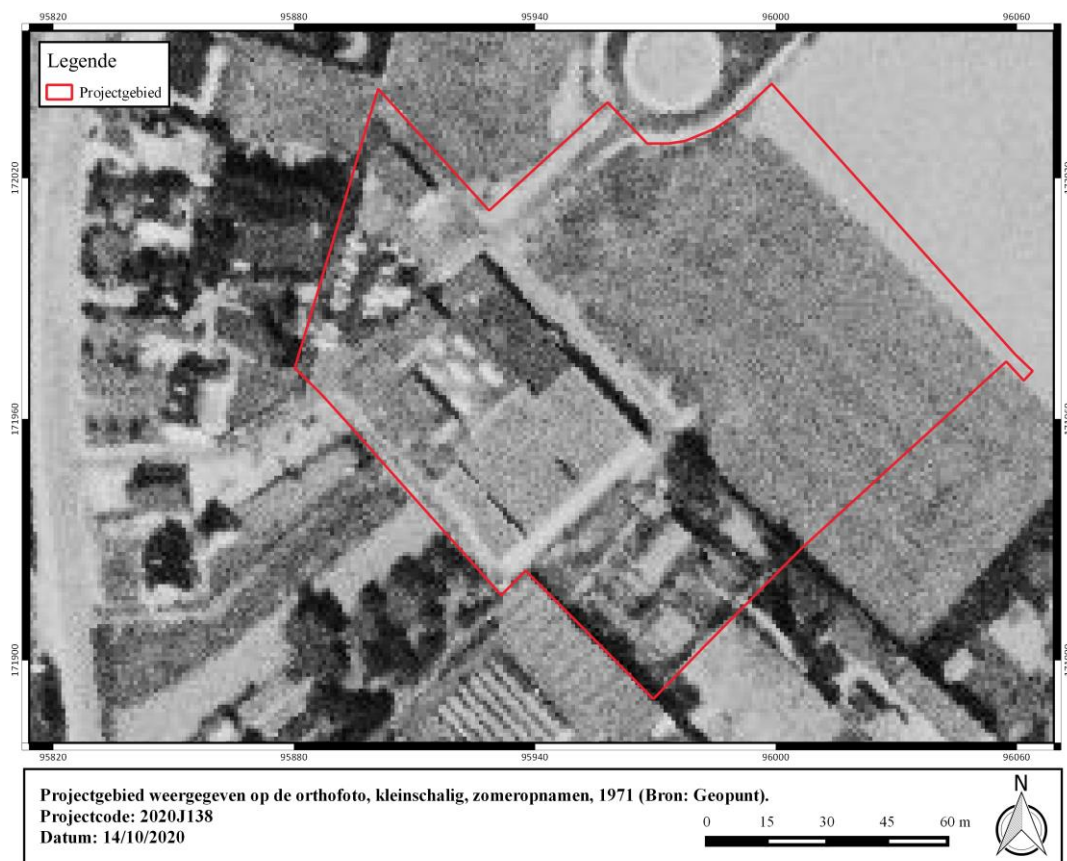
Figuur 21: Projectgebied weergegeven op de topografische kaart van 1877 (Bron: NGI Cartesius).

Figuur 22: Projectgebied weergegeven op de topografische kaart van 1910 (Bron: NGI Cartesius).

1.4.2.4 Huidige gebruik en verstoringen

De orthofotosequentie geeft een zekere evolutie weer in het bodemgebruik binnen de contour van het plangebied gedurende de laatste decennia. Reeds op de orthofoto van 1971 is binnen de projectgrenzen een bedrijfsgebouw waar te nemen. Het gebouw is opgericht in ca.1962 en is over de jaren heen uitgebreid gepaard met de groei van het bedrijf. Momenteel is het pand grotendeels buiten gebruik. Een deel van het gebouw wordt gebruikt als industriële bakkerij. Op heden is ca. 7050 m² van het terrein bebouwd. De rest van het terrein is quasi volledig verhard.

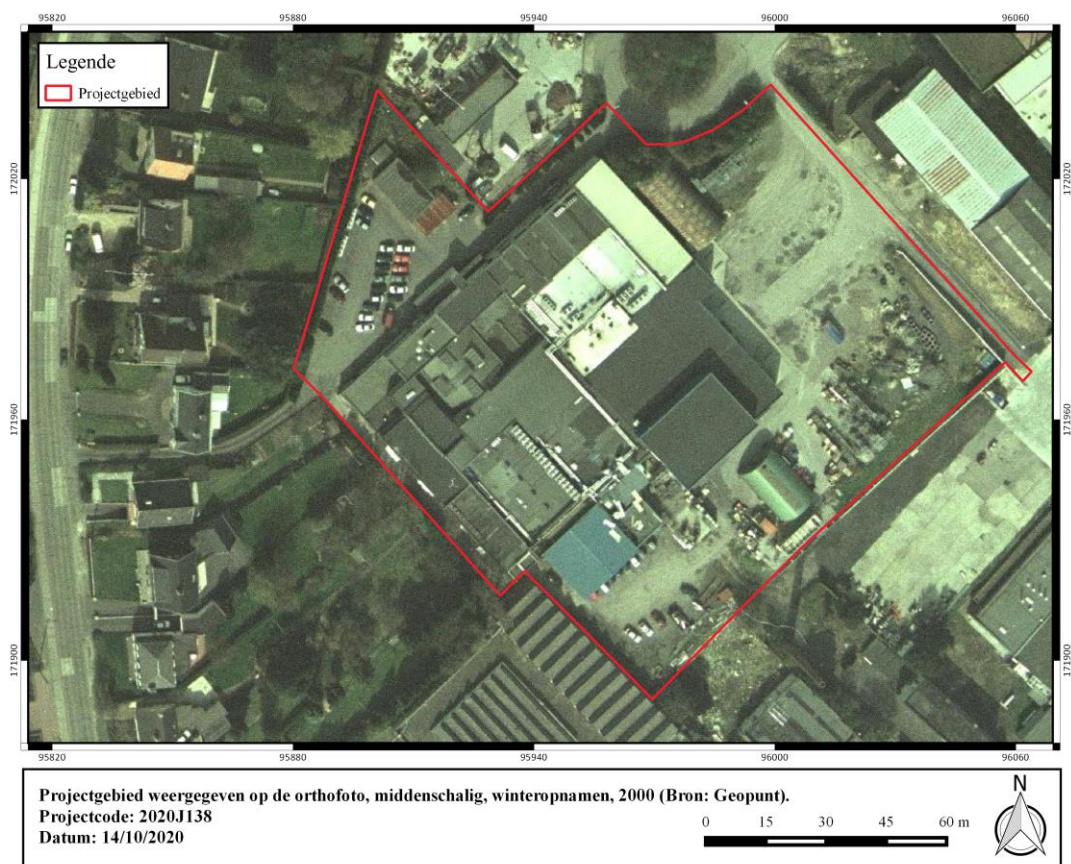

Figuur 23: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, kleinschalig, zomeropnamen, 1971 (Bron: Geopunt).

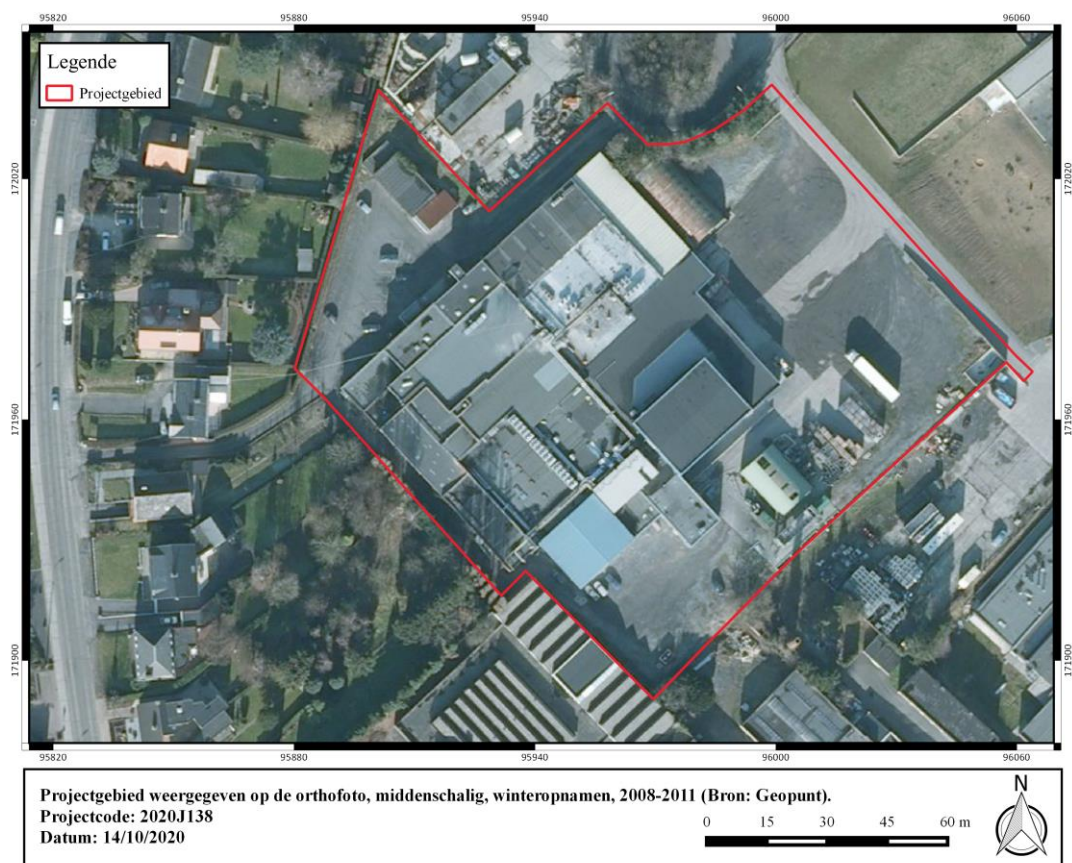

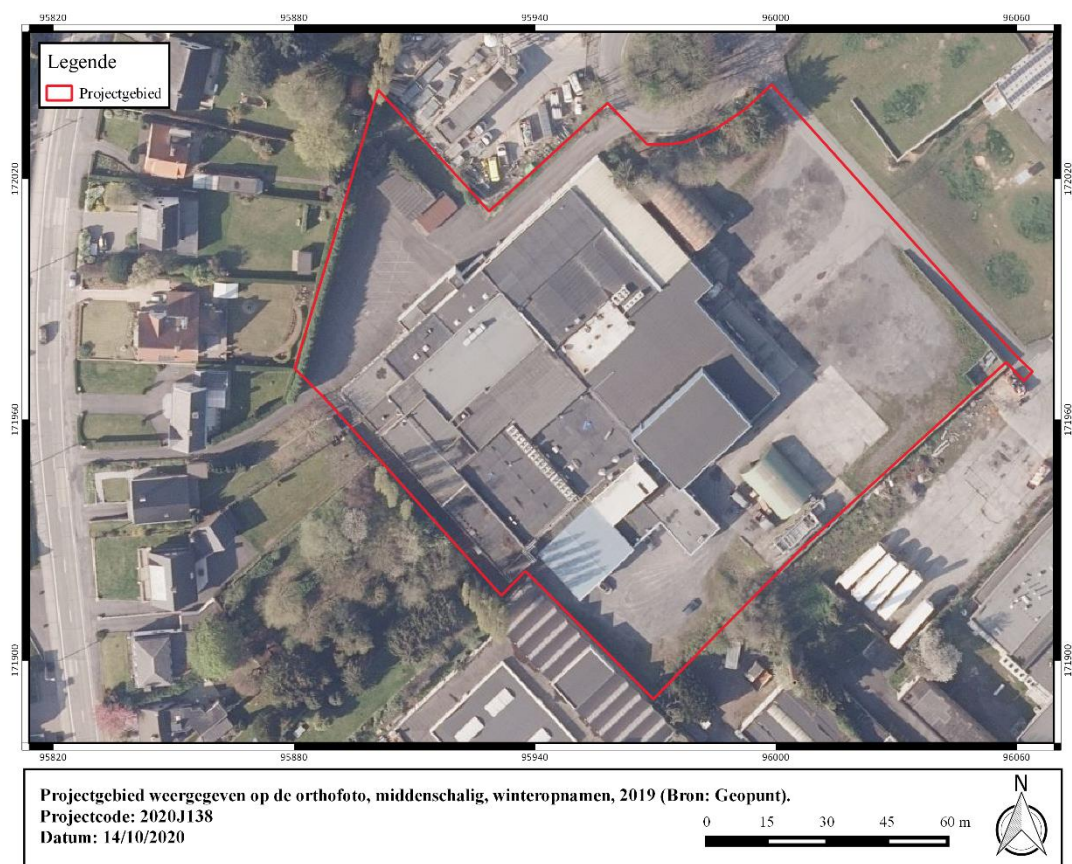
Figuur 24: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, kleinschalig, zomeropnamen, 1979-1990 (Bron: Geopunt).

Figuur 25: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2000-2003 (Bron: Geopunt).

Figuur 26: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2008-2011 (Bron: Geopunt).

Figuur 27: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2019 (Bron: Geopunt).

1.5 Synthese

De opdrachtgever plant een gedeeltelijke sloop en verbouwing van het bestaande gebouwenbestand, een nieuwbouw, nieuwe riolering en heraanleg van de buiteninfrastructuur op een terrein tussen de Paalstraat en Lindestraat te Oudenaarde. Het volledige projectgebied is ca. 1,58 ha groot en is heden quasi integraal bebouwd en verhard. De geplande werken beslaan een gecombineerde oppervlakte van ca. 9500 m².

De stad Oudenaarde is gelegen langs de oevers van de Schelde. Het onderzoeksgebied zelf situeert zich op een noordwest-zuidoost gerichte zandleemrug op de rand van het Scheldeterras. De Quartairgeologische kaart geeft een profielopbouw weer van eolische afzettingen van het laat-Pleistoceen tot vroeg-Holoceen die rusten op fluviatiele afzettingen van het laat-Pleistoceen. De bodemkaart geeft ter hoogte van het onderzoeksgebied een droge zandleembodem weer met relatief dunne ploeglaag. De landschappelijke situatie, een hogere rug op de rand van de Scheldevallei moet ongetwijfeld een aantrekkingskracht hebben gehad op rondtrekkende groepen jager-verzamelaars. Daarnaast moeten de goed gedraineerde, vruchtbare kouterrug eveneens zeer gunstige geweest zijn voor de vroege landbouwers in de regio. De impact van de aanwezige infrastructuur is ongekend. In het kader van de geplande ontwikkeling werd reeds een oriënterend bodemonderzoek uitgevoerd. Op basis van dit onderzoek kunnen echter weinig uitspraken gedaan worden over de bodemopbouw en bewaringscondities. In een aantal boorbeschrijvingen wordt melding gemaakt van bijmenging met baksteen tot op zekere diepte. Het is echter niet duidelijk of dit lokale of vlakdekkende verstoring betreft of onderdeel van een ophogingspakket. Vanwege de gunstige locatie en aanzienlijke oppervlakte van het plangebied zijn bijkomende waarnemingen noodzakelijk om archeologische bewaringscondities te evalueren.

Uit de cartografische bronnen valt af te leiden dat het onderzoeksgebied zich op ruime afstand ten noorden van het historische centrum van Oudenaarde bevindt, ter hoogte van het gehucht 'Bevere'. Op de kaart van Deventer is ter hoogte van het onderzoeksgebied geen bebouwing weergegeven. Op de Ferrariskaart is te zien dat het terrein in gebruik is als akkerland, ten noorden is het traject van de huidige Gentstraat en Doornikse Heerweg reeds te herkennen. Langs het tracé van deze weg verschillende molens afgebeeld. Dit is ook het geval op 19e-eeuws kaartmateriaal. Hierop is tevens te zien dat het onderzoeksgebied wordt aangesneden door een zuidwest-noordoost georiënteerde voetweg. Op de orthofotosequentie is te zien hoe de bebouwing binnen de grenzen van het onderzoeksgebied stelselmatig wordt uitgebreid.

Rondom het onderzoeksgebied zijn verschillende archeologische vindplaatsen en indicatoren gekend. Het merendeel van deze gekende sites en vondsten bevinden zich ter hoogte van de stad Oudenaarde en betreffen resten van bewoning in de middeleeuwse binnenstad. Ter hoogte van het onderzoeksgebied zijn bij archeologisch onderzoek materiële resten sinds de steentijden en sporen van bewoning en begraving uit de metaaltijden en Romeinse periode onderzocht. Hetgeen er op wijst dat de vruchtbare en relatief makkelijk bewerkbare kouterrug reeds sinds de steentijden werd bezocht en bewerkt. Daarnaast zijn bij metaaldetectie ook resten aangetroffen die in verband te brengen zijn met de krijgsverrichtingen van de Spaanse Successieoorlog begin de 18^e eeuw. Een deel van de schermutselingen en troepenbewegingen vinden plaats op de hogere kouterrug ten noorden van de stad.

Concreet dient ter hoogte van het onderzoeksgebied uitgegaan te worden van een beduidende trefkans inzake archeologisch erfgoed. Op basis van de beschikbare gegevens bestaat de verwachting uit zowel artefactenconcentraties als resten van bewoning, begraving of andere activiteiten in de vorm van bodemsporen. Daartegenover staat echter dat het terrein voor het grootste deel is bebouwd en verhard. De impact hiervan op het bodemarchief is ongekend,

mogelijk is het bodemarchief hierdoor in verregaande mate verstoord waardoor verder onderzoek, in eender welke vorm, niet langer kan leiden tot kenniswinst. In de eerste plaats dient een landschappelijk bodemonderzoek na de sloopwerken de bodemopbouw en bewaringscondities te evalueren. Mogelijk is het bodemarchief dermate verstoord dat bijkomend onderzoek niet langer kan leiden tot kenniswinst. Mocht blijken dat lokaal bodemhorizonten aanwezig zijn die kunnen wijzen op gunstige bewaringscondities m.b.t. artefactensites dan dienen deze bemonsterd te worden in een verkennend grid. In het geval van een positieve staalname kan dit onderzoek in functie van artefacten aangevuld worden met waarderende archeologische boringen en/of testvakken. Met betrekking tot erfgoed in de vorm van bodemsporen is vervolgens een proefsleuvenonderzoek de meest geschikte onderzoeksmethode.

2 Bibliografie

Agentschap Onroerend Erfgoed 2021

AGIV

DOV Vlaanderen

Geoportaal

Geopunt

NGI Cartesius

Van Ranst, E. & Sys, C. 2000. Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen. Universiteit Gent.

